

PRÍRUČKA PRE VEREJNÉ OBSTARÁVANIE ENERGETICKÝCH SLUŽIEB

DOPLNOK B

November 2019

Projekt QualitEE

Tento dokument bol vytvorený ako súčasť "QualitEE" projektu financovaného z programu EÚ Horizon 2020.

Konzorcium projektu QualitEE pozostáva z 12-tich partnerských organizácií pôsobiach v 18-tich európskych krajinách, odborných poradcov vrátane Európskeho úradu pre normalizáciu CEN/CENELEC a 59-ich podporovateľov z rôznych finančných inštitúcií, vládnych orgánov, obchodných združení a certifikačných orgánov.

Dátum

Marec 2019

Autori

Jana Szomolányiová

jana.szomolanyiova@svn.cz

Jaroslav Maroušek

jaroslav.marousek@svn.cz

SEVEn-The Energy Efficiency Center, z.ú.

Česká republika

Klemens Leutgöb

klemens.leutgoeb@e-sieben.at

e7 Energie Markt Analyse GmbH

Rakúsko

Angel Nikolaev

angel@bserc.eu

Black Sea Energy Research Centre

Spoluautori

Luisa de Castro

EFIEES - European Federation of Intelligent Energy Efficiency Services (EFIEES)

Nick Keegan

EEVS Insight, UK

Monika Rothová

ECB - Energy Centre Bratislava, Slovensko

Damir Staničić

JSI - Jožef Stefan Institute, Slovinsko

Aristotelis Botzios

CRES, Grécko

Geert Goorden, Johan Coolen

Factor4, Belgicko

Právne obmedzenia

Projekt QualitEE je financovaný z výskumného a inovačného programu Európskej únie Horizont 2020 na základe dohody o grante č. 754017. Za obsah tohto dokumentu nesú výhradnú zodpovednosť jeho autori. Dokument nemusí nevyhnutne odrážať názor Európskej únie. EASME ani Európska komisia nezodpovedajú za akékoľvek použitie tu uvedených informácií.

Obsah

VYMEDZENIE POJMOV	5
1 ÚVOD	8
2 LEGISLATÍVNY RÁMEC VEREJNÉHO OBSTARÁVANIA ENERGETICKÝCH SLUŽIEB	9
2.1 EU legislatívny rámec	9
2.2 Výber postupu pre obstarávanie energetickej služby	11
2.2.1 Rokovacie konanie (RK)	11
2.2.2 Súťažný dialóg (SD)	12
2.2.3 Porovnanie of SD and RK	12
2.2.4 Verejná súťaž	13
3 ÚLOHA PORADCU/KONZUTANTA	14
4 VÝBEROVÉ KRITÉRIÁ OBSTARÁVANIA GES A ESC PROJEKTOV	15
4.1 Kritéria používané v rôznych fázach obstarávania	15
4.2 Dôvody vylúčenia a výberové kritériá	15
4.3 Technické špecifikácie a hodnotiace kritériá	16
4.4 Vyhodnotenie hodnotiacich kritérií	16
4.4.1 Najlepší pomer cena/kvalita	17
4.4.2 Vzorec na bodovanie ponúk	17
4.5 Európske technické kritériá kvality	18
5 HODNOTENIE PROJEKTOV GES V ROKOVACOM KONANÍ	20
5.1 Hodnotenie projektov GES v rôznych fázach rokovacieho konania	20
5.2 Technické špecifikácie a hodnotiace kritériá projektov GES	20
5.3 Hodnotiace kritériá	21
5.3.1 Metodika vyhodnocovania s váhami pre investície a pre garantované úspory	21
5.3.2 Metodika hodnotenia, ktorá obmedzuje ekonomické posúdenie na úroveň garantovaných úspor energie	22
5.4 Uplatnenie technických kritérií kvality pri obstarávaní projektov GES	23
6 HODNOTENIE PROJEKTOV ESC V OBSAŤRÁVANÍ PRI ROKOVACOM KONANÍ	31
6.1 Hodnotenie projektov ESC v rôznych fázach obstarávania v rokovacom konaní	31
6.2 Technické špecifikácie a hodnotiace kritériá pre projekty ESC	31
6.2.1 Technické špecifikácie	31
6.2.2 Hodnotiace kritériá a váhy	32
6.3 Využitie technických kvalitatívnych opatrení pri obstarávaní projektov ESC	35
7 VÝBEROVÉ KONANIA PRE EPC A ESC UPLATŇOVANÉ V RÔZNYCH KRAJINÁCH EÚ	41
7.1 Rokovacie konanie (RK) – Belgicko	41
7.1.1 Postup verejného obstarávania	42
7.1.2 Úloha pri príprave a realizácii výberového konania	42
7.1.3 Kritériá a metodika použitá na výber víťaznej ponuky	42

7.2	Rokovacie konanie (RK) – Česká republika	43
7.2.1	Postup verejného obstarávania	43
7.2.2	Úloha pri príprave a realizácii výberového konania	45
7.2.3	Kritériá a metodika použitá na výber víťaznej ponuky	46
7.3	Súťažný dialóg – Francúzsko	47
7.3.1	Kroky postupu obstarávania	47
7.3.2	Úlohy pri príprave a realizácii obstarávania	48
7.3.3	Kritériá a metodika použitá na výber víťaznej ponuky	48
7.3.4	Výhody v porovnaní s rokovacím konaním	48
7.4	Súťažný dialóg – Slovinsko	49
7.4.1	Kroky postupu obstarávania	49
7.4.1	Úlohy pri príprave a realizácii obstarávania	51
7.4.2	Kritériá a metodika použitá na výber víťaznej ponuky	51
7.4.3	Výhody v porovnaní s rokovacím konaním	53
7.6	Verejná súťaž – Veľká Británia	54
7.6.1	Kroky postupu obstarávania	54
7.6.1	Úlohy pri príprave a realizácii obstarávania	55
7.6.2	Kritériá a metodika použitá na výber víťaznej ponuky	56
7.6.3	Výhody v porovnaní s rokovacím konaním	57
7.7	Verejná súťaž - Slovensko	57
7.7.1	Kroky postupu obstarávania	57
7.7.2	Úlohy pri príprave a realizácii obstarávania	58
7.7.3	Kritériá a metodika použitá na výber víťaznej ponuky	59
7.7.4	Výhody v porovnaní s rokovacím konaním	59
7.8	Verejná súťaž – Grécko	59
7.8.1	Kroky postupu obstarávania	60
7.8.2	Úlohy pri príprave a realizácii obstarávania	60
7.8.3	Kritériá a metodika použitá na výber víťaznej ponuky	61
7.8.4	Výhody v porovnaní s rokovacím konaním	61

8 PRÍPAD ČESKEJ REPUBLIKY: UPLATŇOVANIE EURÓPSKÝCH TECHNICKÝCH KRITÉRIÍ KVALITY V OBSTARÁVANÍ EPC

8.1	Opatrenia na úsporu energie	63
8.2	Postup verejného obstarávania	63
8.3	Záruka úspory	64
8.4	Harmonogram procesu obstarávania	65
8.5	Hodnotenie a hodnotenie ponúk	66
8.5.1	Kritériá na vyhodnotenie ponúk	66
8.5.2	Vzorec na hodnotenie ponúk	67

9 PRÍPAD BULHARSKA: UPLATŇOVANIE EURÓPSKÝCH TECHNICKÝCH KRITÉRIÍ KVALITY V OBSTARÁVANÍ ESC

9.1	Efektívna dodávka energie	68
9.2	Oznámenie o vyhlásení zadávacieho konania	68
9.3	Technické špecifikácie	68

9.4	Výberové kritériá	69
9.5	Špecifikácie	70
9.6	Kritériá na vyhodnotenie ponúk	70
9.6.1	<i>Cena</i>	70
9.6.2	<i>Efektívnosť/úspory</i>	71
9.6.3	<i>Bezpečnosť dodávok</i>	71
9.7	Vzorec na hodnotenie ponúk	71
9.8	Návrh zmluvy	71
10	POUŽITÉ ZDROJE	73

VYMEDZENIE POJMOV

Pojem	Definícia
záujemca****	je hospodársky subjekt, ktorý prejavil záujem o výzvu na účasť na užšej súťaži, rokovacom konaní, rokovacom konaní bez predchádzajúceho zverejnenia, súťažnom dialógu alebo inovatívnom partnerstve, alebo bol na účasť na nich vyzvaný
klient	je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba, ktorej poskytovateľ energetických služieb poskytuje energetické služby
verejní obstarávatelia****	sú štátne, regionálne alebo miestne orgány, verejnoprávne inštitúcie, alebo združenia vytvorené jedným alebo viacerými takýmito orgánmi alebo jednou alebo viacerými takýmito verejnoprávnymi inštitúciami
hospodársky subjekt****	je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba alebo verejný subjekt alebo skupina takýchto osôb a/alebo subjektov vrátane akéhokoľvek dočasného združenia podnikov, ktoré na trhu ponúkajú uskutočnenie stavebných prác a/alebo uskutočnenie stavby, dodanie tovaru alebo poskytnutie služieb
Smernica o energetickej účinnosti	smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej účinnosti
zlepšenie energetickej efektívnosti*	je zvýšenie energetickej účinnosti v dôsledku technologických zmien, zmien správania a/alebo ekonomických zmien
energetická služba na zvýšenie energetickej efektívnosti (EES)**	je zmluvne dohodnutá činnosť alebo činnosti, ktoré vedú k zlepšeniu energetickej efektívnosti a dosiahnutiu stanovených hodnotiacich kritérií
energetická účinnosť*	je pomer medzi výstupom výkonu, služby, tovaru alebo energie a energetickým vstupom
systém energetickeho manažérstva*	je súbor vzájomne súvisiacich alebo vzájomne pôsobiacich prvkov plánu, ktorým sa stanovuje cieľ energetickej efektívnosti a stratégia na dosiahnutie tohto cieľa
garantovaná energetická služba* (GES/EPC)	je zmluvná dohoda medzi príjemcom a poskytovateľom opatrenia na zvýšenie energetickej účinnosti, overená a monitorovaná počas celej doby platnosti zmluvy, pričom investície (práca, dodávka alebo služba) do tohto opatrenia sa platia v súvislosti so zmluvne dohodnutou úrovňou zlepšovania energetickej účinnosti alebo iného dohodnutého kritéria energetickej hospodárnosti, napríklad finančných úspor
úspory energie*	je množstvo usporenej energie určené meraním a/alebo odhadom spotreby pred a po vykonaní opatrenia na zlepšenie energetickej efektívnosti pri zabezpečení normalizácie vonkajších podmienok, ktoré ovplyvňujú spotrebu energie
poradca pre ES	je poradenská spoločnosť, ktorá v mene klienta pracuje na obstaraní a/alebo realizácii projektu energetických služieb

poskytovateľ energetických služieb*	je fyzická alebo právnická osoba, ktorá poskytuje energetické služby alebo iné opatrenia na zlepšenie energetickej efektívnosti v zariadení alebo priestoroch koncového odberateľa
energetická služba*	je hmotný prospech, úžitok alebo statok získaný kombináciou energie s energeticky účinnou technológiou alebo s činnosťou, ktorá môže zahŕňať prevádzku, údržbu a kontrolu potrebnú na dodanie služby, ktorá sa dodáva na základe zmluvy a v dôsledku ktorej za bežných okolností preukázateľne dochádza k overiteľnému a merateľnému alebo odhadnuteľnému zlepšeniu energetickej efektívnosti alebo k úsporám primárnej energie
efektívna dodávka energie*** (ESC)	zmluvné dojednanie pre efektívne dodávanie energie. ESC je zazmluvnená a meraná v dodaných megawatthodinách (MWh)
energia*	sú všetky formy energetických produktov, palivá, teplo, energia z obnoviteľných zdrojov, elektrina alebo každá iná forma energie, ako sú vymedzené v článku 2 písm. d) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1099/2008 z 22. októbra 2008 o energetickej štatistike
poskytovateľ GES/EPC	Je poskytovateľ energetickej služby, ktorý poskytuje energetické služby vo forme zmluvy o energetickej účinnosti
poskytovateľ ESC	Je poskytovateľ energetických služieb, ktorý poskytuje energetické služby vo forme zmluvy na dodávku energie
integrovaná energetická zmluva (IEC)	znamená kombináciu opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti so zmluvou na dodávku energie, zvyčajne s krátkodobým „prevádzkovým overením“, a nie priebehovým meraním a overovaním
meranie a verifikácia (M&V)	je proces plánovania, merania, zhromažďovania a analýzy údajov na účely overovania a vykazovania úspor energie v rámci jedného zariadenia, ktorý je výsledkom vykonávania opatrení na úsporu energie
úspory	predstavujú úspory energie a/alebo súvisiace finančné úspory; finančné úspory zahŕňajú náklady na zabezpečenie energie a môžu zahŕňať aj ďalšie prevádzkové náklady, ako napríklad náklady na údržbu a pracovnú silu
súťažný podklad****	je akýkoľvek dokument, ktorý verejný obstarávateľ pripravil alebo na ktorý odkazuje s cieľom opísať alebo určiť prvky obstarávania alebo postupu vrátane oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania, predbežného oznámenia, ak sa používa ako prostriedok výzvy na súťaž, ako aj technických špecifikácií, opisného dokumentu, navrhovaných podmienok zákazky, formátov, v ktorých záujemcovia a uchádzači predkladajú dokumenty, či informácií o všeobecne uplatňovaných povinnostiach a akýchkoľvek dodatočných dokumentov
súťažná dokumentácia (TD)	technická časť súťažných podkladov na usmernenie uchádzačov počas prípravy ponúk
uchádzač****	hospodársky subjekt, ktorý predložil ponuku

medzinárodný protokol o meraní a verifikácii výkonu (IPMVP)	protokol pre „meranie“ úspor energie alebo vody, ktorý je k dispozícii na www.evo-world.org
--	--

Poznámky:

* Vymedzenie pojmov podľa Smernice o energetickej efektívnosti

** Definícia podľa európskej normy EN 15900: 2010

*** Definícia je zjednodušená verzia definície IEA DSM Task Force 16

**** Definícia podľa Smernice Európskeho parlamentu a rady 2014/24/EÚ z 26 Februára 2014 o verejnom obstarávaní a zrušení smernice 2004/18/ES Text s významom pre EHP

1 ÚVOD

Cieľom predloženého dokumentu je poskytnúť návod a podporu pri uplatňovaní kritérií kvality služieb energetickej efektívnosti (ES) pri obstarávaní projektu. Zámerom je poskytnúť informácie obom zúčastneným stranám, tj. ako záujemcom o energetickú službu (ES), ktorú predstavuje verejný alebo súkromný klient a poradca pre projekt energetickej služby, ako aj poskytovateľom energetickej služby. Príručka poskytuje všeobecné informácie, ako aj podrobné rady o uplatňovaní kritérií kvality pri obstarávaní garantovanej energetickej služby (GES) a obstarávaní projektov dodávky energie (ESC).

Materiál vznikol v rámci projektu "QualitEE – Quality Certification Frameworks for Energy Efficiency Services", financovaného z prostriedkov programu Európskej Únie "Horizon 2020". Cieľom projektu QualitEE bolo podporiť investície do projektov garantovaných energetických služieb a zvýšiť dôveru voči ich poskytovateľom.

Poskytovatelia GES a klienti čelia nejasným legislatívnym a administratívnym pravidlám pre verejné organizácie. Subjekty s rozhodovacími právomocami vo verejnom sektore sa obávajú zložitosti vyhodnocovania celého procesu alebo tvrdia, že je proces v rozpore s požiadavkami Zákona o verejnom obstarávaní.

Súčasná národná legislatíva členských štátov EÚ, ktorá by mala byť v súlade s Európskym zákonom o verejnom obstarávaní, ponúka na výber z dvoch možností pri vyhodnocovaní kritérií pri obstarávaní: podľa najnižšej ceny (investičných nákladov/celkových obstarávacích nákladov) alebo podľa ekonomicky najvýhodnejšej (nákladovo najefektívnejšej) ponuky (na princípe vyhodnotenia nákladov počas celého životného cyklu projektu). Väčšina obstarávaní sa však vyhodnocuje vychádzajúc z najnižšej ceny, čo ale často nie je v súlade so záujmami klienta.

Nahradenie vyhodnocovania obstarávania podľa princípu najnižšej ceny obstarávaním, ktoré vychádza z kvalitatívnych kritérií energetických služieb by prinieslo zvýšenie kvality a zvýšenie úspor energie.

Tento návod na obstarávanie vychádza z usmernenia Európskych technických kvalitatívnych kritérií, ktoré pripravila skupina expertov, ktorí pracovali na projekte „QualitEE project“ (Leutgöb et al. 2019).

2 LEGISLATÍVNY RÁMEC VEREJNÉHO OBSTARÁVANIA ENERGETICKÝCH SLUŽIEB

2.1 EU legislatívny rámec

Smernica o energetickej efektívnosti (SEE)¹ ustanovuje požiadavky pre verejný sektor pre nákup cez verejné obstarávanie – výrobky, služby a budovy s vysokou energetickou efektívnosťou.

Článok 6 Smernice o energetickej efektívnosti požaduje, aby ústredné orgány štátnej správy obstarávali iba výrobky, služby a budovy s vysokou energetickou efektívnosťou, pokiaľ je to v súlade s nákladovou efektívnosťou, ekonomickou realizovateľnosťou, udržateľnosťou zo širšieho hľadiska, technickou vhodnosťou a dostatočnou hospodárskou súťažou.

Výber poskytovateľov energetických služieb pre verejné subjekty by mal byť v súlade s požiadavkami Európskeho zákona o verejnom obstarávaní pre členské štáty EÚ. Európsky legislatívny rámec pre verejné obstarávanie pozostáva z nasledovných častí:

- zo zásad, ktoré vychádzajú zo Zmluvy o fungovaní Európskej Únie (TFE) ako sú rovnaké zaobchádzanie, nediskriminácia, vzájomné uznávanie, proporionalita a transparentnosť; a
- z troch Smerníc o verejnom obstarávaní:
 - **Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ** z 26. februára 2014 **o verejnom obstarávaní** a o zrušení Smernice 2004/18/ES (Text s významom pre EHP);
 - **Smernica Európskeho Parlamentu a Rady 2014/25/EÚ** z 26. februára 2014 **o obstarávaní vykonávanom subjektmi pôsobiacimi v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb** a o zrušení smernice 2004/17/ES (Text s významom pre EHP)
 - **Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/23/EÚ** z 26. februára 2014 **o udeľovaní koncesíí** (Text s významom pre EHP)
- z dvoch delegovaných nariadení Európskej Komisie:
 - Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2015/2170 z 24. novembra 2015, ktorým sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ, pokiaľ ide o uplatňovanie finančných limitov v oblasti postupov zadávania zákaziek (Text s významom pre EHP)
 - Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2017/2365 z 18. decembra 2017, ktorým sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ, pokiaľ ide o uplatňovanie finančných limitov v oblasti postupov zadávania zákaziek (Text s významom pre EHP)

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES; Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2018/2002/EÚ z 11. decembra 2018, ktorou sa mení smernica 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti;

Všetky postupy verejného obstarávania sa vykonávajú v EÚ podľa národných pravidiel. Pre zmluvy s vyššou obstarávacou cenou vychádzajú tieto pravidlá zo všeobecných EU pravidiel verejného obstarávania. Finančné limity, ktoré určujú kedy sa musí postupovať v súlade s Európskymi pravidlami, sú dané predmetom obstarávania, a typom verejného obstarávateľa.

Hlavné limity sú:

- EUR 144,000 pre verejné zákazky na dodanie tovaru a poskytnutie služieb zadané ústrednými orgánmi štátnej správy
- EUR 5,548,000 pre verejné zákazky na uskutočnenie stavebných prác

Pre nižšie hodnoty verejných zákazok platí len národná legislatíva pre verejné obstarávanie, avšak je nutné aby boli dodržané všeobecné pravidlá EU – transparentnosť a rovnaké zaobchádzanie.

Štandardný postup zadávania zákazok je cez hospodársku súťaž. V rámci hospodárskej súťaže hovoríme o dvoch spôsoboch verejného obstarávania ako sú popísané v [Pravidlá verejného obstarávania](#) (European Commission 2019).

Verejná súťaž

V rámci tohoto postupu obstarávania môže akákoľvek organizácia predložiť ponuku. Tento postup je najbežnejší.

Užšia súťaž

Akákoľvek organizácia môže požiadať o účasť v užšej súťaži, ale iba tie, ktoré vyzve obstarávateľ sa môžu obstarávania zúčastniť.

Rokovacie konanie (RK)

O účasť v rokovacom konaní sa môže požiadať akákoľvek organizácia, ale len organizácia ktorá bola vyzvaná môžu predložiť ponuku a rokovať. Obstarávateľ môže požiť tento postup obstarávania ak sú nutné rokovania z dôvodu špecifického alebo zložitého charakteru obstarávania. Verejný obstarávateľia v odvetviach obrany a bezpečnosti, vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb môžu tento postup využívať ako štandardný.

Súťažný dialóg (SD)

Tento postup môže verejný obstarávateľ použiť aby získal ponuky, ktoré spĺňajú ním definované potreby.

Inovatívne partnerstvo (IP)

Tento postup je možné použiť ak je predmetom obstarávania výrobok alebo služba, ktorá nie je dostupná na trhu. Takéhoto postupu sa môže zúčastniť niekoľko spoločností.

2.2 Výber postupu pre obstarávanie energetickej služby

Verejný obstarávateľ vyberá poskytovateľa energetickej služby vychádzajúc z požiadaviek národnej legislatívy pre verejné obstarávanie, ktoré by sa mali byť v súlade so Smernicou EÚ o obstarávaní. Základný legislatívny rámec pre obstarávanie energetických služieb určuje Smernica 2014/24/EÚ o verejnom obstarávaní a Smernica 2014/25/EÚ obstarávaní vykonávanom subjektmi pôsobiacimi v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb. Členské štáty boli povinné implementovať tieto Smernice do národnej legislatívy do Apríla 2016. Preto je nevyhnutné pri príprave špecifických projektov venovať osobitnú pozornosť súčasne platným národným pravidlám verejného obstarávania.

Vo všeobecnosti, podľa Smernice 2014/24/EÚ o verejnom obstarávaní by mali členské štáty zabezpečiť aby obstarávatelia mohli zadať zákazku cez **verejnú alebo užšiu súťaž, rokovacie konanie, súťažný dialóg, alebo inovatívne partnerstvo**.

Vychádzajúc zo skúseností získaných na niekoľkých rozvinutých trhoch, odporúčame pri obstarávaní projektov GES a ESC zvoliť postup, ktorý umožňuje rokovanie alebo dialóg medzi obstarávateľom a účastníkmi obstarávania. Toto umožňujú dva postupy obstarávania, ktoré sú definované v Smernici 2014/25/EÚ, priame rokovacie konanie a súťažný dialóg. GES a ESC projekty sú typické tým, že návrhy môžu obsahovať rôzne technické riešenia aby dosiahli stanovené požiadavky (čo priame rokovacie konanie umožňuje), alebo rôzne prístupy k celému projektu ktoré nemusí mať obstarávateľ stanovené v čase konania obstarávania (čo umožňuje súťažný dialóg).

Pri príprave projektov energeticky efektívnych služieb, najmä GES projektov, sa ako účinné ukázalo rokovacie konanie. Rokovacie konanie umožňuje potrebnú flexibilitu, zatiaľ čo je zároveň menej organizačne náročné ako súťažný dialóg. Súťažný dialóg je možné použiť na obstaranie GES a ESC projektov, ale často je v porovnaní s rokovacím konaním administratívne náročnejší a spojený aj s vyššími nákladmi na manažment klienta a dodávateľa. Toto platí pre väčšie projekty, najmä pre GES projekty. Ďalšou nevýhodou SD je, že jeho postup je v porovnaní s RK menej štandardizovaný, najmä pri porovnávaní ponúk. Preto je tu vyššie riziko pochybení týkajúcich sa výsledku konania a vyššie riziko právnych sporov.

Pri rozhodovaní medzi RK alebo SD odporúčame využiť služby poradcu pre GES ako je to popísané ďalej v kapitole 3.

2.2.1 Rokovacie konanie (RK)

Tento spôsob obstarávania umožňuje výber poskytovateľa energetickej služby spôsobom, ktorý umožňuje vyhodnotenie navrhnutého technického riešenia a odstránenie nezrovnalostí a spresnenie detailov v rámci rokovania. Zároveň ustanovuje, že vybrané minimálne technické podmienky sa nebudú počas obstarávania meniť.

Na rozdiel od štandardných postupov, RK umožňuje verejnému obstarávateľovi rokovať s účastníkmi konania o ich pôvodných návrhoch v záujme ich zlepšenia v súlade s požiadavkami obstarávania a v

prospech obstarávateľa. Základom RK (na rozdiel od SD) je, že všetci uchádzači musia predložiť ponuku, ktorá vychádza z jednotných **podmienok obstarávania (pre rovnaké riešenie)**.

2.2.2 Súťažný dialóg (SD)

SD umožňuje rokovanie s účastníkmi procesu obstarávania za podobných podmienok ako pri RK. Rozdiel spočíva v tom, že po fáze výberu na základe kvalifikácie uchádzača nastáva oddelený súťažný dialóg – rokovanie medzi obstarávateľom a uchádzačom s cieľom nájsť jedno alebo viac riešení pre splnenie potrieb/požiadaviek obstarávateľa. Po ukončení rokovaní, obstarávateľ vyzve tých uchádzačov, ktorých riešenie vybral aby predložili konečný návrh. Návrhy sú potom porovnané (vyhodnotené) s preddefinovanými kritériami hodnotenia.

V porovnaní s RK, každý uchádzač predkladá ponuku s vlastným riešením², ktoré obsahuje všetky požadované elementy nevyhnutné pre dosiahnutie cieľov projektu. V porovnaní s RK, SD umožňuje rokovanie s vybraným poskytovateľom služby do určitej miery ešte aj po predložení ponuky.

2.2.3 Porovnanie of SD and RK

Predmetom rokovaní v RK je najmä štandardné riešenie predložené uchádzačmi v procese obstarávania, ktoré je čo najviac prispôbené požiadavkám obstarávateľa. V SD sa na strane druhej riešenia vyvíjajú a navrhujú pred predkladaním ponúk.

Obstarávateľ sa rozhodne pre RK ak má jasnú predstavu o tom akým spôsobom má byť dodaná zmluva s verejnou správou a vie zdefinovať podmienky obstarávania do takej miery, že vybraní uchádzači môžu predložiť indikatívne ponuky.

Ak je obstarávateľ schopný definovať iba požiadavky (napr. cieľové úspory energie projektu), ale nie je schopný vyšpecifikovať riešenie pre dosiahnutie týchto požiadaviek, môže sa rozhodnúť pre SD. SD je však časovo aj administratívne náročnejší proces ako RK.

Pri príprave projektov GES sa ukázalo, že RK je primeranou rovnováhou medzi flexibilitou a organizačnou náročnosťou. Na jednej strane RK dáva obstarávateľovi dostatok flexibility pri úprave a zlepšovaní indikatívnych ponúk uchádzačov, zatiaľ čo na strane druhej zabezpečuje určitú predvídateľnosť a uchádzačom istotu tým, že pevne stanovuje minimálne technické a vyhodnocovacie kritériá.

² Smernica 2014/24/EÚ nevylučuje prístup pri ktorom obstarávateľ vytvorí spoločnú špecifikáciu alebo umožní (ako varianty) predkladanie ponúk inými uchádzačmi na základe súťažného dialógu. V praxi však tento prístup naráža na problém sprístupnenia ponúk ostatným uchádzačom, keďže tieto obsahujú intelektuálne vlastníctvo, ktoré uchádzači nie sú naklonení uverejniť. Z tohto dôvodu sa v praxi ukázal ako neefektívny. Podľa Smernice 2014/25/EU - článku 48 o Súťažnom dialógu "Obstarávateľia v súlade s článkom 39 nespístupnia iným účastníkom navrhnuté riešenia ani iné dôverné informácie, ktoré získajú od záujemcu alebo uchádzača, ktorý sa na dialógu zúčastňuje, bez jeho súhlasu. Takýto súhlas nemá formu všeobecnej výnimky, ale poskytuje sa s odkazom na zamýšľané oznámenie konkrétnych informácií."

SD možno použiť pri projektoch GES ale je vhodnejší pri projektoch ESC.

2.2.4 Verejná súťaž

Verejná súťaž sa najčastejšie používa vtedy, keď je súťaž limitovaná na niekoľkých uchádzačov. Všetky hospodárske subjekty, ktoré majú záujem o zmluvu môžu predložiť návrh a všetci uchádzači musia byť vyhodnotení bez akéhokoľvek predošlého užšieho výberu. Výber a vyhodnotenie sa uskutoční po predložení všetkých ponúk.

Keďže je súťaž otvorená všetkým záujemcom, vrátane zahraničných, verejná súťaž podporuje hospodársku súťaž a to vo všeobecnosti vo výsledku znamená efektívnejšie využitie finančných prostriedkov pre obstarávateľa.

Podľa štúdie Európskej Komisie, DG Regio (2016) však verejná súťaž nie je vhodná pre obstarávanie všetkých typov zmlúv a môže priniesť väčšiu administratívnu záťaž a komplexné alebo viac špecifické zmluvy by mali byť radšej obstarávané cez presnejšie vyšpecifikovaný proces. Medzi takéto špecifické zmluvy patria aj projekty GES a väčšina ESC projektov.

Obstarávateľ môže použiť verejnú súťaž pre obstarávanie projektov GES, ak zložitejší postup nevzbudí záujem u dostatočného počtu uchádzačov. Toto je prípad nových trhov, kedy obstarávateľ nechce realizovať obstarávanie podľa komplexnejšieho RK alebo SD tak ako v Grécku a na Slovensku (viď kapitola 7.7). Na nových trhoch sa však verejná súťaž považuje za prvý krok pri vývoji trhu a pre realizáciu prvého projektu. Využívanie RK sa očakáva až keď sa trh vyvíja ďalej a tento postup ponúka lepšie, komplexnejšie riešenia a môže zahŕňať viac kvalitatívnych aspektov projektu. Napríklad počas prvej dekády rozvoja trhu s GES projektmi v Čechách sa využívala verejná súťaž, zatiaľ čo v súčasnosti sa využíva výhradne rokovacie konanie.

Existujú príklady využívania verejnej súťaže na rozvinutých trhoch ako napr. v Spojenom kráľovstve. Tu upravuje verejná súťaž poskytovateľom GES projektov rámec, ktorý využíva štandardný proces prípravy projektu a vzorovú zmluvu. Proces uzavretej “mini súťaže” (otvorená len pre stanovený rámec pre poskytovateľov GES projektov) sa uskutočňuje pre individuálne projekty a rokovanie o riešení prebieha cez proces auditu investície (viď. Kapitola 7.5).

3 ÚLOHA PORADCU/KONZUTANTA

Pri implementácii GES (EPC) a ESC projektov odporúčame využiť služby poradcu. Väčšinu záležitostí by mal riešiť odborník s expertízou, ktorú vie poskytnúť poradca pre GES a ESC projekty:

- Poradca poskytuje komplexnú technickú, ekonomickú, finančnú a právnu expertízu
- Obstarávanie energetických služieb si vyžaduje z veľkej časti znalosti z oblasti energetiky. V prípade GES projektov sú to asi 2/3.

Verejná správa zvyčajne nemá dostatok kapacít pre zaškolenie svojich pracovníkov v tejto oblasti (najmä pre problematiku projektov GES) a vo všeobecnosti to nie je efektívne ak organizácia implementuje takýto projekt raz za 15-20 rokov, čo je bežné frekvencia.

Poradcovia by mali poskytovať svoje služby v súlade s [Európskym kódexom pre projekty EPC](#). Poradca môže poskytnúť podporu klientovi počas prípravy projektu, vrátane prvotných technických a ekonomických analýz, počas rozhodovania “spraviť alebo si kúpiť”, počas výberu najvhodnejšieho modelu zmluvy (GES, ESC, IEC, montážna zmluva, zmluva o údržbe, atď.), počas počiatočného štruktúrovania projektu, pri príprave finančného a biznis modelu.

Po tejto fáze prípravy poradca väčšinou podporuje klienta aj pri organizácii procesu obstarávania. Buď to vyžaduje legislatíva alebo má klient o takúto podporu záujem. V takýchto prípadoch poradca poskytuje nasledovné služby:

- Výber najvhodnejšieho procesu verejného obstarávania;
- Príprava súťažných podkladov vrátane definovania kritérií pre výber poskytovateľa energetickej služby;
- Návrh zmluvy o GES, ktorá sa zameriava na zariadenia a vybavenie klienta;
- Návrh financovania projektu;
- ‘Kontrola’ a prepočet energetických úspor garantovaných poskytovateľom energetickej služby napr. posúdenie, či je reálne ich dosiahnutie;
- Podpora pri rokovaní o vhodných podmienkach dodávky;
- Podpora pri výbere ekonomicky najvýhodnejšej ponuky.

Po podpore počas procesu obstarávania môže nasledovať podpora pri implementácii projektu formou projektového manažmentu v niektorých alebo vo všetkých fázach realizácie projektu ako aj pri kontrole reportovania a overovaní dosiahnutých úspor.

4 VÝBEROVÉ KRITÉRIÁ OBSTARÁVANIA GES A ESC PROJEKTOV

Účelom vyhodnotenia ponúk je v prvom rade zistiť, či spĺňajú minimálne technické a kvalifikačné kritériá a následne, ktorá ponuka poskytuje **ekonomicky najvýhodnejšie riešenie** na základe zverejnených kritérií na vyhodnotenie ponúk. Kapitola 4.4. vysvetľuje, že ekonomicky najvýhodnejšia ponuka (MEAT) sa môže vyberať rôznymi prístupmi, nie len na základe porovnania cien.

4.1 Kritériá používané v rôznych fázach obstarávania

Verejní obstarávatelia musia definovať v súťažných podkladoch kritériá na výber ekonomicky najvýhodnejšej ponuky. Tieto kritériá sa musia zverejniť jasným a transparentným spôsobom. Pri výbere úspešnej ponuky sa používajú tri typy kritérií:

1. **Dôvody vylúčenia** sú okolnosti, za ktorých musí byť hospodársky subjekt vylúčený z postupu obstarávania;
2. **Výberové kritériá**, ktoré určujú vhodnosť uchádzačov pre realizáciu zákazky;
3. **Technické špecifikácie** sa týkajú charakteristík konkrétnej nakupovanej práce, dodávky alebo služby - a nie všeobecnej kapacity alebo kvality prevádzkovateľa;
4. **Kritériá hodnotenia ponúk** určujú, ktorý uchádzač vypracoval ekonomicky najvýhodnejšiu ponuku, a preto by sa mu mala zákazka zadať.

Výberové kritériá, technické špecifikácie, kritériá pre zadanie zákazky a klauzuly o plnení zmluvy musia byť spojené s predmetom zákazky. Nie je však potrebné, aby každé vyhodnocovacie kritérium poskytlo obstarávateľovi ekonomickú výhodu.

4.2 Dôvody vylúčenia a výberové kritériá

V prvom rade verejný obstarávateľ zistí, či existujú dôvody na vylúčenie hospodárskych subjektov z účasti a či nedošlo k poškodeniu subjektu. Verejný obstarávateľ následne zváži, či hospodárske subjekty, ktoré neboli vylúčené, spĺňajú príslušné požiadavky na to, aby boli vybraní ako uchádzači. Vybrané hospodárske subjekty budú vyzvané, aby predložili ponuky, rokovali alebo sa zúčastnili na dialógu.

Ak je uchádzač vylúčený z účasti alebo nesplní výberové kritériá, jeho ponuka by sa mala považovať za neprípustnú a zvyšok ponuky by sa nemal ďalej posudzovať.

Ustanovenia Smerníc EÚ o verejnom obstarávaní umožňujú verejným obstarávateľom odmietnuť tie hospodárske subjekty, ktoré v predchádzajúcej verejnej zákazke preukázali slabú výkonnosť alebo významné nedostatky.

Výber uchádzača spočíva v určení, ktoré hospodárske subjekty sú kvalifikované zmluvu zrealizovať. Cieľom výberových kritérií je identifikovať takých záujemcov alebo uchádzačov, ktorí sú schopní dodať zmluvu a jej očakávané výsledky, t.j. majú:

- schopnosť vykonávať odbornú činnosť;
- ekonomické a finančné kapacity; a
- technické a profesionálne schopnosti.

Viac informácií o výberových kritériách pre poskytovateľov energetických služieb nájdete v príručke [“A Guide for Contracting Authorities and ESCOs”](#) (Bleyl Androschin et al. 2011).

4.3 Technické špecifikácie a hodnotiace kritériá

Po výbere záujemcov, ktorí spĺňajú podmienky vylúčenia a výberové kritériá, si verejní obstarávatelia musia vybrať najlepšiu ponuku na základe technických špecifikácií a hodnotiacich kritérií. Zatiaľ čo technické špecifikácie sa posudzujú na základe úspešnosti / neúspešnosti, hodnotiace kritériá sa bodujú tak, aby ponuky ktoré ponúkajú lepší výkon získali viac bodov.

Pri posudzovaní, či by sa určitá kvalitatívna charakteristika mala vyjadriť ako minimálna požiadavka (technická špecifikácia) alebo preferencia (hodnotiace kritérium), by sa malo zohľadniť niekoľko hľadísk. Zahrnutie kvalitatívnej charakteristiky do hodnotiacich kritérií umožní ich porovnanie s inými faktormi vrátane nákladov.

Rovnako môže byť rozumné stanoviť aj minimálnu úroveň výkonnosti v technických špecifikáciách a potom prideliť body navyše za ešte lepší výkon vo fáze vyhodnocovania ponúk. Pre kvalitatívnu charakteristiku sú stanovené minimálne požiadavky. Navyše ponuky, ktoré prevyšujú minimálnu požiadavku, sa v rámci procesu vyhodnocovania udelia body (vid'. [“Buying green! A handbook on green public procurement published by the European Union”](#), tretie vydanie, 2016).

4.4 Vyhodnotenie hodnotiacich kritérií

Vyhodnotenie verejnej súťaže by mala urobiť hodnotiaca komisia, ktorej cieľom je odporučiť verejnému obstarávateľovi zadanie zákazky. Hodnotenie sa musí vykonávať spravodlivým a transparentným spôsobom na základe kritérií a váh zverejnených v súťažných podkladoch. Ak bola v súťažných podkladoch uvedená podrobnejšia metodika hodnotenia, je potrebné postupovať podľa tejto metodiky. Na základe odporúčania hodnotiaceho výboru by verejní obstarávatelia mali začať potrebný interný postup aby dospeli ku konečnému rozhodnutiu o zadaní zákazky. Následne musia informovať uchádzačov a zverejniť vybranú ponuku. (vid'. [“Public procurement guidance for practitioners”](#), 2018)

Podľa Smerníc o obstarávaní z roku 2014 musia byť všetky zmluvy zadávané verejnými obstarávateľmi na základe ekonomicky najvýhodnejšej ponuky (MEAT). Uplatňovanie tohto kritéria sa môže uskutočniť prostredníctvom troch rôznych prístupov, z ktorých všetky zahŕňajú ekonomický prvok:

5. iba cena;

6. náklady iba pomocou prístupu nákladovej efektívnosti, ako je napríklad výpočet nákladov počas životného cyklu;
7. najlepší pomer cena/kvalita.

Počas prípravy súťažných podkladov verejný obstarávateľ rozhodne, podľa ktorej **metódy hodnotenia** sa má postupovať. Táto metóda musí byť jasne uvedená v súťažných podkladoch podľa typu hodnotiacich kritérií.

4.4.1 Najlepší pomer cena/kvalita

V prípade GES a ESC projektov sa odporúča, aby sa pri metóde hodnotenia použil postup založený na princípe **najlepšieho pomeru cena/kvalita**. Kritériá MEAT by mali byť vychádzať z nákladov a môžu zahŕňať aj ďalšie aspekty v rámci hodnotenia „najlepší pomer cena/kvalita“ (kvalita ponuky, organizácia, kvalifikácia a skúsenosti zamestnancov, dodacie podmienky).

Pri použití hodnotenia najlepší pomer cena /kvalita sa hodnotiace kritériá spravidla vyhodnocujú pomocou systému, ktorý priradzuje váhy rôznym kritériám. Podrobné **hodnotiace kritériá a ich váhy** by sa mali uviesť buď v oznámení o vyhlásenej metóde verejného obstarávania alebo v súťažných podkladoch prostredníctvom bodovacej matice alebo jasnej metodiky hodnotenia. Relatívna váha každého kritéria musí byť uvedená v percentách alebo v kvantifikovateľnej hodnote.

Počas hodnotenia by mala hodnotiacia komisia venovať osobitnú pozornosť nasledovným aspektom:

8. zverejnené hodnotiace kritériá by mali vždy obsahovať kritérium ceny;
9. hodnotiace kritériá a ich váhy, vrátane čiastkových kritérií ako aj akejkolvek metodiky hodnotenia, nemožno počas procesu hodnotenia meniť.

4.4.2 Vzorec na bodovanie ponúk

Po vyhodnotení hodnotiacich kritérií, by sa mal pre určenie poradia ponúk a pre určenie víťaznej ponuky použiť špecifický výpočet. Pri výpočte, ktorá ponuka predstavuje najlepší pomer ceny a kvality, by verejní obstarávatelia mali zohľadniť bodové hodnotenie kvality a cenu, ktoré sú vyjadrené vo forme indexov. Použitá metóda musí byť uvedená v súťažných podkladoch a musí zostať nezmenená počas celého procesu.

Neexistuje žiaden spôsob ako definovať najlepší pomer kvalita/cena, ktorý by požadovali právne predpisy EÚ. Na vyhodnotenie ponúk projektov GES/ESC sa odporúča použiť bežne používaný vzorec na výpočet bodového hodnotenia každého uchádzača tak ako je uvedené nižšie. Vzorec vypočíta konečné bodové hodnotenie zo 100 bodov. Zákazka s najvyššou známkou je víťazná ponuka.

$$Score_x = \frac{\frac{1}{P_x}}{\sum_{i=1}^n \frac{1}{P_i}} * w_P + \frac{C_{1x}}{\sum_{i=1}^n C_{1i}} * w_1 + \frac{C_{2x}}{\sum_{i=1}^n C_{2i}} * w_2 + \dots + \frac{C_{mx}}{\sum_{i=1}^n C_{mi}} * w_m$$

; kde:

- x je index, ktorý identifikuje konkrétnu ponuku;
- n je celkový počet ponúk;
- P_x je cena tendra x ;
- $C_1, C_2 \dots C_m$ sú hodnoty kritérií kvality očíslované do 1 do m ;
- w_P je váha pre cenové kritériá vyjadrená v percentách;
- $w_1, w_2 \dots w_m$ sú váhy pre hodnotiace kritériá kvality vyjadrené v percentách;
- $w_P + \sum_{i=1}^m w_i = 100 \%$.

4.5 Európske technické kritériá kvality

Táto príručka o obstarávaní poskytuje návod na to, ako uplatňovať Usmernenia Európskych technických kritérií kvality (Leutgöb et al. 2018) pri hodnotení projektov GES a ESC. Nasledujúce kapitoly (5 a 6) opisujú, ako možno technické kritériá kvality uvedené v tomto dokumente použiť ako technické špecifikácie alebo hodnotiace kritériá pri obstarávaní GES a ESC projektov a ako ich možno vyhodnotiť.

Usmernenia Európskych technických kritérií kvality **publikované projektovým tímom QualitEE obsahujú deväť technických kritérií kvality:**

10. QC1 ADEKVÁTNA ANALÝZA
11. QC2 KVALITA IMPLEMENTÁCIE TECHNICKÝCH OPATRENÍ NA ZVÝŠENIE ENERGETICKEJ EFEKTÍVNOSTI
12. QC3 ZÁRUKA ÚSPOR
13. QC4 OVEROVANIE ENERGETICKÝCH ÚSPOR
14. QC5 ZACHOVANIE HODNOTY A ÚDRŽBA
15. QC6 KOMUNIKÁCIA MEDZI POSKYTOVATEĽOM ENERGETICKEJ SLUŽBY A KLIENTOM
16. QC7 SÚLAD S POŽIADAVKAMI NA POHODLIE UŽÍVATEĽOV
17. QC8 INFORMOVANOSŤ A MOTIVÁCIA UŽÍVATEĽOV
18. QC9 ZROZUMITEĽNÉ ZMLUVNÉ PODMIENKY PRE ZAZMLUVNENIE ŠPECIFICKÝCH REGULAČNÝCH POŽIADAVIEK

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené kategórie, ktoré sa použili pri uplatňovaní európskych technických kritérií kvality - pre použitie vo fáze obstarávania.

Tabuľka 1 **Technické špecifikácie a hodnotiace kritériá**

Typ	Skratka	Popis
Technické špecifikácie	TS	Technické špecifikácie poskytujú vstupné údaje pre energeticky úsporné opatrenia navrhnuté v ponukách. Niektoré špecifikácie sa môžu počas rokovaní upraviť, ak nie sú definované ako minimálne požiadavky. Ponuky, ktoré nespĺňajú minimálne požiadavky, sa nevyhodnocujú a buď sa vrátia na doplnenie alebo sú zamietnuté.
Hodnotiace kritériá	HK	Hodnotiace kritériá sa vyhodnocujú v rámci obstarávania a každej ponuke sa prideli bodové hodnotenie, ktoré odráža, do akej miery predložená ponuka spĺňa kritériá. Poradie hodnotených ponúk sa môže určiť podľa toho do akej miery spĺňajú tieto kritériá.
Nepoužiteľné	NA	Tieto kritériá nie možné použiť pri obstarávaní. Vo väčšine prípadov môžu byť tieto kritériá vyhodnotené po obstarávaní.

5 HODNOTENIE PROJEKTOV GES V ROKOVACOM KONANÍ

5.1 Hodnotenie projektov GES v rôznych fázach rokovacieho konania

Vyhodnocovanie obstarávania projektov GES pri rokovacom konaní prebieha rôznymi fázami:

1. Vyhodnotenie úvodných ponúk

- Vychádza z **hodnotenia** prvotných ponúk, prebieha výber vhodných pre nasledovné rokovanie.

2. Rokovania s uchádzačmi

- Po predložení ponúk nasleduje niekoľko rokovacích kôl. V rámci rokovaní je možné ponuky doplniť podľa dodatočných požiadaviek klienta.
- Kritéria sa hodnotia minimálne v rámci jedného kola, ale väčšinou nasledujú ďalšie rokovacie kolá, v rámci ktorých sa môžu vyhodnocovať kritériá (väčšinou v dvoch, troch kolách).
- V každom kole si obstarávateľ vyžiada zlepšenie ponuky a môže si vyžiadať nové doplňujúce údaje riešenia popísaného v predložených návrhoch, **ktoré sa potom v ďalšom kole hodnotia**.
- Nakoniec sú uchádzači vyzvaní predložiť konečnú ponuku.

3. Hodnotenie konečných návrhov a výber víťaznej ponuky

Poradie ponúk určuje vždy počet dosiahnutých bodov.

5.2 Technické špecifikácie a hodnotiace kritériá projektov GES

Špecifikácie a hodnotiace kritériá, ktoré sa použijú v procese hodnotenia, musia byť uvedené v súťažných podkladoch spolu s váhou priradenou k hodnotiacim kritériám.

U projektov GES by malo byť veľké množstvo technických špecifikácií zadefinovaných ako minimálne požiadavky aby boli obstarávateľovi poskytnuté len kvalitné služby. Takéto špecifikácie

Pri formulovaní technických špecifikácií sú užitočným usmernením európske technické kritériá kvality ako je to popísané detailnejšie v kapitole 5.4.

5.3 Hodnotiace kritériá

Existuje niekoľko spôsobov vyhodnocovania kritérií. Výber metódy hodnotenia môže spôsobiť, že bude úspešný iný uchádzač.

Ak zmluva o GES ustanoví, že klient zaplatí za nákup vybavenia potrebného pre naplnenie zmluvy (vrátane projektu a montáže, niekedy aj vrátane energetického manažmentu služby a nákladov na monitoring a overovanie výsledkov), bežným postupom by mal byť výpočet NPV (čistej súčasnej hodnoty) nákupnej ceny a garantovaných úspor počas celej doby trvania zmluvy a výber ponuky s najnižšími celkovými nákladmi počas životného cyklu. Skúsenosti v Českej Republike ukazujú, že takýto prístup môže byť nevýhodou pre niektorých uchádzačov, ktorí navrhujú opatrenia s vyššími úsporami energie ale zároveň aj s vyššími investíciami, pričom niektoré návrhy ktoré neobsahujú obnovu technológií (napr. výmenu zastaralého kotla) a ich ponuka sa zameriava na investície s nižšími nákladmi („vyberajú čerešničky z torty“), dosahujú lepšie výsledky pri hodnotení NPV.

Aby sa predišlo tomuto javu, bola vyvinutá alternatívna metóda pri ktorej sa NPV počíta pre dlhšie časové obdobie ako je dĺžka trvania zmluvy. Tento prístup však mal nežiadúce dôsledky. Uchádzači by sľubovali vyššie úspory po skončení zmluvy. Keďže úspory po skončení projektu nie sú garantované úspory, nenesie uchádzač žiadne riziko ak tieto úspory nadhodnotí.

Ako výsledok skúseností sa v súčasnosti v Českej Republike aplikuje iná metóda pri ktorej sa investíciám a úsporám pridelujú iné váhy a váha pre úspory je vždy vyššia. Súčasne existuje požiadavka splatenia investície počas trvania zmluvy. Dĺžka trvania zmluvy je určená v súťažných podkladoch.

5.3.1 Metodika vyhodnocovania s váhami pre investície a pre garantované úspory

Hodnotiace kritériá

V Českej Republike sa osvedčil ako najefektívnejší prístup pri ktorom sa investícii a garantovaným úsporám pridelujú váhy samostatne počas vyhodnocovania ponúk a pri ktorom sa osobitý dôraz kladie na priradenie váhy pre garantované úspory.

Pri priradovaní váh, je zabezpečené že:

- Všetkým hodnotiacim kritériám sú priradené váhy; a
- Súčet všetkých váh je 100%.

Váhy kritérií by sa mali pohybovať v rozsahoch ktoré uvádzame v tabuľke nižšie. Špecifické váhy sú dané potrebami klientov, typom a cieľom projektu. Komplexné projekty by sa mali vyhodnocovať pomocou širšej škály kvalitatívnych kritérií v porovnaní s jednoduchými alebo malými projektami.

Tabuľka 2 Váhy hodnotiacich kritérií projektov GES – váhy pre investície a garantované úspory (príklad z Českej republiky)

Hodnotiace kritérium	Rozsah váh Minimum – Maximum
Cena	30%-45%
Úroveň zmluvne garantovaných úspor energie	40%-55%
Kvalita návrhu	10%-25%
1. Tu je hlavným komponentom kvality stanovenie dosiahnuteľnosti garantovaných úspor	8%-20%

Cena

Cena je hodnota, ktorú by mal klient zaplatiť uchádzačovi za prácu a dodanú službu. Táto musí zahŕňať všetky náklady počas trvania zmluvy o GES. V závislosti od zmluvy, môže zahŕňať:

- technický návrh a zariadenia;
- montáž zariadení, prevádzkové náklady a náklady na údržbu počas trvania zmluvy;
- riadiace systémy zariadení;
- energetický manažment vrátane každoročnej správy o meraní a verifikácii (M&V);
- náklady na financovanie (ak sú potrebné).

Pre jednoduchý prepočet sa odporúča použiť v zmluve fixné ceny energie. Pri hodnotení kritérií môže byť posudzovaná aj inflácia, najmä ak sa očakáva vysoká inflácia. Ak sa klient rozhodne posudzovať infláciu, musí byť jej očakávaný vývoj zahrnutý v súťažných podkladoch, aby všetci hodnotení uchádzači vychádzali z rovnakých hodnôt.

Váha ceny návrhu sa odporúča v rozsahu 30-45%. V každom prípade by však mala byť nižšia ako váha garantovaných úspor.

Garantované úspory

Kľúčovým hodnotiacim kritériom v procese vyhodnocovania návrhov je úroveň garantovaných úspor stanovených v zmluve v peniazoch (EUR alebo inej peňažnej mene). Pri výpočte množstva garantovaných úspor musia byť použité ceny (elektriny, plynu atď.) špecifikované klientom v súťažných podkladoch.

5.3.2 Metodika hodnotenia, ktorá obmedzuje ekonomické posúdenie na úroveň garantovaných úspor energie

Hodnotiace kritériá

V Rakúsku a Nemecku sa často používa prístup pri ktorom je odmena poskytovateľa energetickej služby výlučne spojená s dosiahnutými úsporami, napr. investície poskytovateľa služby sa mu

neuhrádzajú priamo, ale nepriamo splátkami previazanými na úspory. V takomto prípade ekonomické hodnotenie návrhov potrebuje brať do úvahy len úroveň garantovaných úspor. Čím vyššie garantované úspory v peňažnej mene, tým väčší je ekonomický benefit v peňažnej mene pre klienta. Preto je úroveň garantovaných úspor smerodajným kritériom s väčšinou váhou pri bodovaní návrhov doplnených zvyčajne zoznamom “kvalitatívnych” kritérií ako sú: technická kvalita navrhnutých investičných opatrení, kvalita produktov navrhnutých na inštaláciu, kvalita opatrení pre zabezpečenie komfortu užívateľom navrhnutých uchádzačom, kvalita konceptu údržby atď.

Zoznam kvalitatívnych opatrení možno prispôbiť špecifickým požiadavkám klienta, pričom celkové váhy týchto kritérií sú vždy podstatne nižšie ako váha ktorá sa priraduje úrovni garantovaných úspor (viď. .

nižšie).

Tabuľka 3 Váhy hodnotiacich kritérií pre projekty GES – ekonomické posúdenie limitované úrovňou garantovaných úspor energie (príklad z Rakúska)

Hodnotiace kritérium	Rozsah váh Minimum – Maximum
Úroveň zmluvou garantovaných úspor	60%-90%
Kvalitatívne kritériá (napr. technická kvalita investičných opatrení, kvalita produktov, opatrenia pre zabezpečenie užívateľského komfortu, koncept údržby)	10%-40%

5.4 Uplatnenie technických kritérií kvality pri obstarávaní projektov GES

V tabuľke nižšie uvádzame technické kritériá kvality, ktoré možno aplikovať v rôznych fázach obstarávania. Rovnako pre každú fázu tabuľka špecifikuje aký účastník je zapojený do použitia daného kritéria (P - poradca; PS – poskytovateľ služby, K – klient). Posledný stĺpec uvádza, či sú kritériá použité ako technické špecifikácie – TS alebo ako hodnotiace kritériá pre udelenie zákazky – HK.

Tabuľka 4 Využitie technických kritérií kvality pri obstarávaní projektov GES

AC	Hodnotiace kritériá	Využitie v obstarávaní	Dokumentácia				Hodnotenie	
			1. Fáza	2. Fáza	3. Fáza	4. Fáza	TS	HK(váha)
			Pred výzvou na predkladanie návrhu	Predtým ako boli predložené prvotné návrhy	Pred predkladaním konečných návrhov	Pred výberom víťazného návrhu		Váhy v %
1-1	Dohoda o spôsobe spracovania energetickej analýzy podľa EN 16247-1	Analýza sa zvyčajne vykonáva pred predkladaním prvotných návrhov a môže byť rozšírená ako požiadavka o doplnenie ďalších informácií záujemcami a/alebo uchádzačmi	P/K	P/K	P/K		TS	
1-2	Relevantný zber a analýza údajov	Súťažné podklady (TD) by mali obsahovať pre všeobecný účel relevantné údaje a analýzy a následne by mali byť rozšírené o doplňujúce informácie pre opatrenia navrhnuté uchádzačmi.	P/K	P/K	P/K			
1-3	Opodstatnenosť úpravy odporúčaných energeticky úsporných opatrení	Zhodnotenie opodstatnenosti úpravy odporúčaných energeticky úsporných opatrení sa vykonáva v procese hodnotenia predložených návrhov pomocou AWC. Komunikácia medzi C/F a P zvyšuje opodstatnenosť navrhnutých opatrení.			PS, P/K	PS		HK 5-10%
2-1	Realizácia služieb v súlade s príslušnými normami, právnymi úpravami a úradnými povoleniami	Zmluva by mala zaväzovať poskytovateľa garantovanej energetickej služby aby jeho činnosť bola v súlade s normami a zákonnými podmienkami, ktoré sa na objekt vzťahujú.	P/K				TS	

2-2	Harmonogram dodávok	Zmluva by mala obsahovať buď pevný harmonogram alebo presný postup ako sa poskytovateľ GES dohodne na harmonograme s klientom.	P/K				TS	
2-3	Uvedenie služby do prevádzky a poskytnutá dokumentácia	Zmluva by mala obsahovať záväzok uplatniť relevantný prístup a nástroje pre uvedenie GES do prevádzky.	P/K				TS	
2-4	Zaškolenie užívateľov alebo obsluhy	Zmluva by mala obsahovať plán zaškolenia užívateľov.	P/K				TS	
2-5	Záruka funkčnosti novo inštalovaných zariadení na konci zmluvy	Zmluva by mala obsahovať ustanovenia, ktoré garantujú plnú prevádzkovú schopnosť všetkých novo inštalovaných zariadení na konci zmluvného obdobia.	P/K				TS	
3-1	Odmena za prácu podmienená dosiahnutím garantovaných úspor	Definovaná v zmluve ako TS.	P/K				TS	
3-2	Výška garantovaných úspor	Výška zazmluvnených garantovaných úspor je hladným AWC. (V prípade potreby možno v zmluve navyše zadefinovať minimálnu úroveň úspor ako TS)	P/K				(TS)	HK 40-50%
3-3	Dosiahnuté garantované úspory (platné pre garanciu úspor typu 1)	Ex-ante hodnotenie dosiahnuteľnosti garantovaných úspor sa vykonáva počas vyhodnocovania predložených návrhov pomocou AWC.				P/K		HK 5-15%
3-4	Pravidelné intervaly verifikácie dosahovania zazmluvnených garantovaných úspor	Potrebný minimálny interval predkladania správ o meraní a verifikácii je stanovený F/C v súťažných podkladoch a v zmluve.	P/K					

4-1	Aplikácia štandardizovaných metód výpočtu energetických úspor	Zmluva by mala obsahovať ustanovenie o že poskytovateľ bude postupovať pri verifikácii podľa jednej z dvoch štandardizovaných metód: IPMVP alebo ISO 50015:2014.	P/K	PS	PS	PS	TS	
4-2	Výber najvodnejšieho prístupu verifikácie energetických úspor	Zdôvodnenie výberu metodiky merania a verifikácie (M&V). Poskytovateľ predstaví výhody a obmedzenia vybraného prístupu v porovnaní s možnými alternatívami. Dohoda medzi poskytovateľom služby a poradcom (klientom).		PS & P/K	PS & P/K	PS & P/K	(TS)	HK
4-3	Jasné zadefinovanie porovnávacieho stavu – baseline (referenčná spotreba)	Stanovenie referenčnej spotreby, ktorá vychádza zo stanovenia porovnávacích údajov	P/K				TS	
4-4	Jasné zadefinovanie na základe čoho sa upravuje spôsob výpočtu energetických úspor	Stanovenie jasne zadefinovanej metodiky úpravy výpočtu vrátane napr.: Transparentného posúdenia faktorov s vplyvom na spotrebu energie Špecifických výpočtových postupov	P/K				TS	
4-5	Transparentnosť a dohoda o postupe merania a verifikácie (M&V) a súvisiacich zodpovednostiach	Dohoda o postupe pri vykonávaní merania a verifikácie (M&V procesy). Zodpovednosti sú definované v technických špecifikáciách (TS).		PS & P/K	PS & P/K	PS & P/K	TS	
5-1	Dodržiavanie požiadaviek na dostupnosť systému	Zmluva by mala obsahovať podrobný popis potrieb klienta pri prevádzkovaní systému (napr. prevádzkové časy a odstávky).	P/K				TS	

5-2	Bezodkladné odstránenie závad v prípade technických porúch systému	Zmluva by mala obsahovať presný postup pre záznam porúch, tento postup by mal zohľadňovať potreby klienta a špecifiká systému.	P/K				TS	
5-3	Funkčnosť zariadenia po skončení zmluvy	Zmluva by mala obsahovať ustanovenia, v ktorých poskytovateľ garantuje, že všetky nové zariadenia sú po ukončení zmluvy schopné prevádzky.	P/K				TS	
5-4	Jasne zadefinované zodpovednosti poskytovateľa služby týkajúce sa potreby údržby a opráv	Zmluva by mala stanoviť zodpovednosti poskytovateľa energetickej služby ktoré sa týkajú údržby a opráv.	P/K				TS	
6-1	Určenie kontaktných osôb	Určenie kontaktných osôb v dokumente, ktorý sa vzťahuje na Zmluvu a v ktorom sú detailne uvedené aj ich úlohy	P/K				TS	
6-2	Dohoda o dostupnosti údajov a ich výmene (obojsmernej)	Zmluvné ustanovenia ktoré definujú vzájomný prístup k údajom.	P/K				TS	
6-3	Záznam a neustála aktualizácia všetkých energeticky úsporných opatrení realizovaných poskytovateľom energetickej služby	Verifikácia či energetický manažment zadefinovaný v zmluve zahŕňa nástroj, ktorý ponúka možnosť záznamu opatrení v jasnej a stručnej forme.	P/K				TS	
6-4	Organizačné opatrenia pre interný prevádzkový personál	Určenie organizačných opatrení, ktoré uľahčia neustálu výmenu informácií.	P/K				TS	

7-1	Definovanie požiadaviek na užívateľský komfort (vrátane pravidelných kontrol)	Akonáhle energetická služba ovplyvní určité parametre, požiadavky na užívateľský komfort (napr. teplotu, vlhkosť v priestore atď.) by mali byť kontrolované a zaznamenané.	P/K					TS	
7-2	Pravidelná kontrola dodržiavania podmienok pre užívateľský komfort	Nasledovné opatrenia je potrebné realizovať: <ul style="list-style-type: none"> • Pravidelné vyhodnocovanie tých údajov o užívateľskom komforte ktoré sa automaticky ukladajú v systémoch automatizácie budov (aspoň raz do roka) • Doplnujúce merania vtedy keď boli zistené nedostatky v užívateľskom komforte • Nápravné opatrenia na zabezpečenie dosiahnutia požiadaviek užívateľa 	P/K					TS	
7-3	Posúdenie spokojnosti užívateľa	Súčasťou zmluvy by mali byť zmluvné podmienky pre postup pri zisťovaní spokojnosti užívateľa.	P/K					(TS)	
8-1	Návrh konceptu motivácie užívateľov	Sprístupnenie konceptu pre motiváciu všetkých užívateľských skupín.	P/K					(TS)	

8-2	Vytvorenie postupu ako môže klient navrhovať zvyšovanie energetickej účinnosti	Zmluvy by mala garantovať vytvorenie a dostupnosť postupu pri navrhovaní opatrení, ktorí uľahčí predkladanie návrhov užívateľov firme energetických služieb a zabezpečí zároveň dostupnosť spätnej väzby užívateľovi. Formou zabezpečenia takéhoto postupu môžu byť pravidelné stretnutia aspoň raz ročne za účelom diskusie dosiahnutých úspor a zvyšovania energetickej účinnosti.	P/K				(TS)	
8-3	Ustanovenie o informáciách o energeticky úsporných aktivitách	Zmluva by mala garantovať dostupnosť informácií o špecifických energeticky úsporných aktivitách ktoré môžu realizovať rôzne cieľové skupiny.	P/K				(TS)	
9-1	Prevod vlastníctva	Zmluvné ustanovenia, ktoré sú v zhode so zákonnými ustanoveniami.	P/K				TS	
9-2	Riadenie rizika ceny energie	Zmluvné ustanovenia, ktoré sú v zhode so zákonnými ustanoveniami.	P/K				TS	
9-3	Poistenie	Zmluvné ustanovenia, ktoré sú v zhode so zákonnými ustanoveniami.	P/K				TS	
9-4	Ustanovenia o ukončení	Zmluvné ustanovenia, ktoré sú v zhode so zákonnými ustanoveniami.	P/K				TS	
9-5	Právne nástupníctvo	Zmluvné ustanovenia, ktoré sú v zhode so zákonnými ustanoveniami.	P/K				TS	
9-6	Práva na neobmedzený prístup a právo na prístup	Zmluvné ustanovenia, ktoré sú v zhode so zákonnými ustanoveniami.	P/K				TS	
9-7	Prípustnosť rôznych foriem financovania	Zmluvné ustanovenia, ktoré sú v zhode so zákonnými ustanoveniami.	P/K	(PS, P/K)	(PS, P/K)	(PS, P/K)	TS	

	(odstúpenie pohľadávky, lízing, forfaiting)							
9-8	Ustanovenia o intelektuálnom vlastníctve	Zmluvné ustanovenia, ktoré sú v zhode so zákonnými ustanoveniami.	P/K				TS	

Skratky:

HK – hodnotiace kritériá

P – poradca

SP – súťažné podklady

TS – technická špecifikácia

K - klient

PS – poskytovateľ

V zátvorkách () – nie je povinné

6 HODNOTENIE PROJEKTOV ESC V OBSAŤOVANÍ PRI ROKOVACOM KONANÍ

6.1 Hodnotenie projektov ESC v rôznych fázach obstarávania v rokovanom konaní

Typickým prístupom obstarávania projektov ESC je **rokovacie konanie**. V tomto prípade, prebieha obstarávanie rôznymi fázami:

1. Vyhodnotenie prvotných ponúk

- Pre ďalšie rokovanie sa vyberú poskytovatelia služby – dodávku energie na základe:
 - Súlad návrhov so špecifikáciou uvedenou v súťažných podkladoch;
 - vyhodnotenie prvotných návrhov (ponúk).

2. Rokovanie s uchádzačmi

- Po predložení návrhov, nasleduje niekoľko kôl rokovaní s uchádzačmi. V rámci rokovaní je možné prispôbiť návrh dodatočným požiadavkám klienta.
- Proces rokovaní prebieha minimálne v jednom kole, ale väčšinou v dvoch až troch rokovacích kolách, v rámci ktorých sa vyhodnocujú kritériá.
- V každom kole prebieha špecifikácia návrhu uchádzača – obstarávateľ sa vyžiada ďalšie podrobnosti riešení popísaných v návrhu – **tieto sa neskôr vyhodnocujú v ďalšom kole**.
- Výzva na predloženie konečných návrhov.

3. Vyhodnotenie konečných návrhov a výber víťazného návrhu

Pri výbere iného postupu obstarávania, je potrebné postup upraviť v jeho súlade. Keďže projekty ESC sú v mnohých prípadoch menej komplexné ako projekty GES, je v mnohých prípadoch vhodné zvoliť aj jednostupňový proces.

6.2 Technické špecifikácie a hodnotiace kritériá pre projekty ESC

Špecifikácie a hodnotiace kritériá, ktoré sa budú používať pri vyhodnocovaní ponúk v obstarávaní, musia byť súčasťou súťažných podkladov, spolu s váhami pridelenými k hodnotiacim kritériám.

6.2.1 Technické špecifikácie

Pre dosiahnutie vysokej kvality projektov ESC, musia súťažné podklady jasne definovať, ktoré technické špecifikácie požiadavky musí každý účastník splniť. Ak záujemca nesplní technické špecifikácie, musí byť vylúčený z procesu obstarávania. Navyše, technické špecifikácie tak ako sú

definované v súťažných dokladoch sú neskôr súčasťou zmluvy o dodávke energie. Pre formuláciu technických špecifikácií ponúkajú užitočný návod Európske Technické Kritériá Kvality, viď detailný popis v kapitole 1.1.

6.2.2 Hodnotiace kritériá a váhy

Pri obstarávaní projektov ESC je typickým kritériom hodnotenia s prevažujúcou váhou **cena dodávky energie**.

Odporúča sa však, aby určité váhy boli pridelené aj kritériám, ktoré nesúvisia s cenou (napr. bezpečnosť dodávky, kvalita technických riešení, podiel obnoviteľných zdrojov energie, emisie, atď.) – pokiaľ nie sú stanovené ako povinné špecifikácie (viď kapitola **Error! Reference source not found.**). Použitie kritérií, ktoré nie sú vzťahované na cenu pomôže klientovi aby sa vyhol situácii kedy vyberie takú zmluvu o dodávke energie, kde uchádzač ponúka nízku cenu, ktorá predstavuje kompromis so nízkou spoľahlivosťou, nízkou kvalitou dodanej energie, alebo inými technickými alebo ekonomickými faktormi.

Pri priradovaní váh kritériám, je potrebné zabezpečiť:

- aby váhy kritérií odrážali ciele klienta;
- všetkým hodnotiacim kritériám sú priradené váhy; a
- súčet všetkých váh je 100%.

Error! Reference source not found. uvádza typické rozsahy váh hodnotiacich kritérií. V nasledovnom texte uvádzame detailnejší popis špecifik hodnotiacich kritérií, ktoré sú uvedené v tabuľke.

Tabuľka 5 Váhy hodnotiacich kritérií projektov ESC

Kritérium	Váha (Minimum – Maximum)
Cena dodávky energie (vrátane cien jej jednotlivých komponentov: investícia, výška energetických úspor a príslušných nákladov, a iných prevádzkových nákladov)	65%-90%
Dlhodobé prevádzkové náklady (váha je vyššia pokiaľ je životnosť technologického vybavenia dlhšia ako je trvanie zmluvy)	0%-30%
Zostatková hodnota	0%-10%
Bezpečnosť dodávky	0%-15%
Iné technické kritériá kvality	5%-15%

Cena dodávky energie

V závislosti od zmluvy, cena môže byť napr.:

- jednozložková cena – jednotková cena energie (napr. €/MWh). V takomto prípade, sa tu zväčša špecifikuje minimálne množstvo (alebo „take-or-pay“).

- Dvojzložková cena:
 - jednotková cena energie (napr. €/MWh), plus
 - ročné fixné náklady (€/rok), zahŕňa personálne náklady, iné náklady na prevádzku a údržbu, majetkové odpisy, atď.

V každom prípade musí finančná schéma popisovať hodnotu ktorú by mal klient uhradiť uchádzačovi za dodávku energie a služieb, ktoré sú s ňou spojené. Táto musí obsahovať všetky predom špecifikované náklady počas trvania zmluvy na dodávku energie. V závislosti na špecifikách projektov zahŕňajú väčšinou:

- Technický návrh;
- Dodávku a montáž zariadenia;
- Náklady na prevádzku a údržbu počas trvania zmluvy;
- Riadiaci systém inštalovanej technológie;
- Finančné náklady (ak sú);
- Náklady na palivo/elektrinu/vodu.

Pri posudzovaní ceny a jej váhy ako kritéria je potrebné sústrediť sa nie len na počiatočnú cenu energie, ale aj na jej stabilitu a predvídateľnosť jej vývoja počas trvania zmluvy. Znamená to, že pre úpravu ceny musia byť zadefinované pravidlá. V tomto kontexte je dôležité posúdiť aj fakt že sa tu často vyskytuje cenové riziko tretej strany, ktoré poskytovateľ služby nemá pod kontrolou (napr. pre cenu palív/elektrinu/ vody). Preto je potrebné dohodnúť vhodné rozloženie rizík medzi poskytovateľom a klientom.

Súťažné podklady obsahujú jasne definovanú metodiku vyhodnocovania/porovnávania cenových ponúk. Táto metodika môže vychádzať z čiastkových váh priradených k "fixným" a "variabilným" nákladom. Alternatívne, môžu súťažné podklady poskytovať detailnejší vyhodnocovací vzorec, stanovujúci fixné parametre (ako ročná spotreba energie, náklady na palivá, atď.) pre každý rok zmluvy.

Dlhodobé prevádzkové náklady

Ako bolo popísané vyššie, v typickom projekte ESC cena zahŕňa všetky náklady počas trvania zmluvy. Čo je však dôležité pre klienta po skončení projektu sú dlhodobé prevádzkové náklady. Preto pri projektoch kde životnosť zariadení presahuje jeho životnosť a vlastníctvo zariadení sa prevádza na klienta po skončení zmluvy, plánované dlhodobé prevádzkové náklady by mali byť súčasťou matrice pre hodnotiace kritériá. Tento element je výhodou pre účastníka obstarávania, ktorá zvyšuje počiatočný investičný náklad (na zabezpečenie vyššej kvality zariadení) aby dosiahli nižšie dlhodobé prevádzkové náklady. Nízke prevádzkové náklady sú tiež výhodné počas trvania zmluvy, keďže znižujú riziko fluktuácie cien a s nimi spojených rizík.

Zostatková hodnota

U niektorých projektov, môže stanovenie kritéria zostatkovej hodnoty (po skončení zmluvy) pre vyhodnocovanie vytvoriť u uchádzačov motiváciu investovať do nových zariadení (alebo zariadení s

vysokou kvalitou), namiesto použitia vstávajúcich zariadení alebo second-hand zariadení. Keďže musí byť umožnené hodnotiť túto zostatkovú hodnotu – závisí od prípadu – kritérium sa môže vzťahovať na stanovenú účtovnú hodnotu aktív na konci zmluvy, alebo na ich reálnu trhovú hodnotu v čase ich obstarávania.

Bezpečnosť dodávky

Pre hodnotenie bezpečnosti dodávky môžu byť použité nasledovné technické kritériá kvality:

- dostupnosť navrhnutého technického riešenia.
- Pohotovostná kapacita (kotel/chladič/transformátor, atď.):
 - napríklad, u spotrebiteľov tepla so špičkovým zaťažením 1000 kW, inštalácia dvoch 700 kW kotlov poskytuje výrazne vyššiu prevádzkovú spoľahlivosť ako inštalácia jedného 1000 kW kotla (samozrejme pri vyšších investičných výdavkoch - CAPEX). V takomto kontexte ak je to relevantné možno pridať hodnotiace kritérium "technické riešenie s dvomi kotlami \geq á 500 kW " (s váhou 5-10%).
- Rezervné palivo:
 - Napr. inštalácia zásobníka na naftu a duálny horák na plynovom kotly môže zvýšiť bezpečnosť dodávky (v porovnaní s kotlom spaľujúcim iba plyn). Podobné technické riešenia možno použiť priamo ako hodnotiace kritérium (s príslušnou váhou).
- Ďalšie kritériá, ktoré zvyšujú bezpečnosť dodávky môžu byť napr.:
 - použitie špecifického prístupu na minimalizáciu porúch dodávky energie počas realizácie projektu, alebo
 - kompatibilita projektu (technológie) so vstávajúcim systémom, atď.

Ostatné technické kvalitatívne kritériá

Ostatné technické kvalitatívne kritériá môžu motivovať uchádzačov dosahovať lepší výkon, kvalitu alebo environmentálne parametre – napriek vyšším investičným nákladom. Napríklad, kritériá ktoré uvádzame nižšie môžu byť doplnené ako technické špecifikácie alebo hodnotiace kritérium (s príslušnými váhami):

- Pokrytie časti palivového mixu z OZE (alebo odpadového tepla); alebo
- Použitie nízkoemisného paliva (zemný plyn, CNG, biomasa); alebo
- Použitie chladiča s chladiacou kvapalinou s nízkym ODP/GWP (potenciál tvorby ozónu/potenciál poškodzovania ozónovej vrstvy v súvislosti s globálnym otepľovaním), atď.;
- Dostupnosť alebo kvalita automatizácie/monitorovacieho systému (s);
- Vhodnosť navrhnutých technických opatrení.

6.3 Využitie technických kvalitatívnych opatrení pri obstarávaní projektov ESC

V tabuľke nižšie uvádzame technické kritériá kvality, ktoré možno aplikovať v rôznych fázach obstarávania. Rovnako pre každú fázu tabuľka špecifikuje aký účastník je zapojený do použitia daného kritéria (P - poradca; PS – poskytovateľ služby, K – klient). Posledný stĺpec uvádza, či sú kritériá použité ako technické špecifikácie – TS alebo ako hodnotiace kritériá – HK.

Tabuľka 6 Využitie technických kritérií kvality v obstarávaní ESC projektov

HK	Hodnotiace kritérium	Použitie v obstarávaní	Dokumentácia				Hodnotenie	
			1. Fáza	2. Fáza	3. Fáza	4. Fáza	TS	HK (váha)
			Pred výzvou na predkladanie návrhu	Predtým ako boli predložené prvotné návrhy	Pred predkladaním konečných návrhov	Pred výberom víťazného návrhu		Váhy v %
1-1	Dohoda o spôsobe spracovania energetickej analýzy podľa EN 16247-1	Energetický analýzu zvyčajne spracuje klient v spolupráci s poradcom ako východzí materiál pre obstarávanie	P/K	P/K	P/K		TS	
1-2	Adekvátny zber a analýza údajov	Zvyčajne je klient za podpory poradcu zodpovedný za zber údajov, pretože súťažné podklady by mali obsahovať určité údaje, podľa ktorých môžu uchádzači koncipovať svoje ponuky.	P/K	P/K	P/K		TS	
1-3	Opodstatnenosť úpravy odporúčaných energeticky úsporných opatrení	Zhodnotenie opodstatnenosti úpravy odporúčaných energeticky úsporných opatrení sa vykonáva v procese hodnotenia predložených návrhov pomocou HK. Komunikácia medzi K/P a PS zvyšuje opodstatnenosť navrhnutých opatrení.			PS, P/K	PS		(HK 5-10%)
2-1	Realizácia služieb v súlade s platnými normami, právnymi úpravami a úradnými povoleniami	Zmluva by mala zaväzovať poskytovateľa energetickej služby, aby dodržiaval normy a zákonné podmienky, ktoré sa vzťahujú na projekt.	P/K				TS	

2-2	Harmonogram dodávok	Súťažné podklady by mali obsahovať buď pevný harmonogram alebo presný postup ako sa poskytovateľ ESC dohodne na harmonograme s klientom.	P/K					TS	
2-3	Uvedenie služby do prevádzky a poskytnutá dokumentácia	Súťažné podklady by mali obsahovať záväzok uplatniť relevantný prístup a nástroje pre uvedenie energetickej služby do prevádzky.	P/K					TS	
2-4	Zaškolenie užívateľov alebo obsluhy	Súťažné podklady by mali obsahovať plán zaškolenia užívateľov.	P/K					TS	
2-5	Záruka funkčnosti novo inštalovaných zariadení na konci zmluvy	Súťažné podklady by mali obsahovať ustanovenia, ktoré garantujú plnú prevádzkovú schopnosť všetkých novo inštalovaných zariadení na konci zmluvného obdobia.	P/K					TS	
KK3	Garantované úspory	Zvyčajne sa kritérium KK3 netýka projektov energetickej služby na dodanie energie, výnimkou sú projekty energetickej služby na dodanie energie kombinované s poskytovaním služieb energetických úspor na strane dopytu (Integrovaný energetický kontrakt).							
KK4	Verifikácia energetických úspor	Zvyčajne sa kritérium KK4 netýka projektov energetickej služby na dodanie energie, výnimkou sú projekty energetickej služby na dodanie energie kombinované s poskytovaním služieb energetických úspor na strane dopytu (Integrovaný energetický kontrakt).							

5-1	Dodržiavanie požiadaviek na dostupnosť systému	Súťažné podklady by mali obsahovať podrobný popis potrieb klienta pri prevádzkovaní systému	P/K					TS	
5-2	Bezodkladné odstránenie závad v prípade technických porúch systému	Súťažné podklady by mali obsahovať presný popis potrieb klienta a špecifiká systému.	P/K					TS	
5-3	Funkčnosť zariadenia po skončení zmluvy	Súťažné podklady by mali obsahovať ustanovenia, v ktorých poskytovateľ garantuje, že všetky nové zariadenia sú po ukončení zmluvy schopné prevádzky.	P/K					TS	
5-4	Jasne zadefinované zodpovednosti poskytovateľa služby týkajúce sa potreby údržby a opráv	Súťažné podklady by mali obsahovať zodpovednosti poskytovateľa energetickej služby ktoré sa týkajú údržby a opráv.	P/K					TS	
6-1	Určenie kontaktných osôb	Určenie kontaktných osôb v dokumente, ktorý sa vzťahuje na Zmluvu a v ktorom sú detailne uvedené aj ich úlohy	P/K					TS	
6-2	Dohoda o dostupnosti údajov a ich výmene (obojsmernej)	Zmluvné ustanovenia ktoré definujú vzájomný prístup k údajom.	P/K					TS	
6-3	Záznam a neustála aktualizácia všetkých energeticky úsporných opatrení, ktoré realizoval poskytovateľ energetickej služby	Súťažné podklady by mali definovať postup pri realizácii opatrení v jasnej a stručnej forme.	P/K					TS	

6-4	Organizačné opatrenia pre interný prevádzkový personál	Určenie organizačných opatrení, ktoré uľahčia neustálu výmenu informácií.	P/K				TS	
7-1	Definovanie požiadaviek užívateľa (vrátane pravidelných kontrol)	Súťažné podklady by mali definovať požiadavky užívateľa súvisiace s energetickou službou dodávky energie (napr. výstupnú tepotu) a spôsob ich verifikácie a záznamu.	P/K				TS	
7-2	Pravidelná kontrola dodržiavania podmienok pre užívateľský komfort	V súťažných podkladoch by mal byť zadaný postup verifikácie.	P/K				TS	
7-3	Posúdenie spokojnosti užívateľa	V súťažných podkladoch by mali byť zadané zmluvné podmienky pre postup pri zisťovaní spokojnosti užívateľa. Zvyčajne sa však táto podmienka netýka projektov ESC	(P/K)				(TS)	
KK8	Informovanie a motivácia užívateľov	Zvyčajne sa KK8 kritérium netýka projektov ESC. Pokiaľ však takýto projekt zahŕňa v danej oblasti určité zodpovednosti, musia byť definované v súťažných podkladoch.	(P/K)				(TS)	
9-1	Prevod vlastníctva	Zmluvné ustanovenia, ktoré sú v zhode so zákonnými ustanoveniami.	P/K				TS	
9-2	Riadenie rizika ceny energie	Zmluvné ustanovenia, ktoré sú v zhode so zákonnými ustanoveniami.	P/K				TS	
9-3	Poistenie	Zmluvné ustanovenia, ktoré sú v zhode so zákonnými ustanoveniami.	P/K				TS	
9-4	Ustanovenia o ukončení	Zmluvné ustanovenia, ktoré sú v zhode so zákonnými ustanoveniami.	P/K				TS	

9-5	Právne nástupníctvo	Zmluvné ustanovenia, ktoré sú v zhode so zákonnými ustanoveniami.	P/K				TS	
9-6	Práva na neobmedzený prístup a právo na prístup	Zmluvné ustanovenia, ktoré sú v zhode so zákonnými ustanoveniami.	P/K				TS	
9-7	Prípustnosť rôznych foriem financovania (odstúpenie pohľadávky, lízing, forfaiting)	Zmluvné ustanovenia, ktoré sú v zhode so zákonnými ustanoveniami.	P/K	(PS, P/K)	(PS, P/K)	(PS, P/K)	TS	
9-8	Ustanovenia o intelektuálnom vlastníctve	Zmluvné ustanovenia, ktoré sú v zhode so zákonnými ustanoveniami.	P/K				TS	

Skratky:

HK – hodnotiace kritériá

P – poradca

SP – súťažné podklady

TS – technická špecifikácia

K – klient

PS – poskytovateľ

V zátvorkách () – nie je povinné

7 VÝBEROVÉ KONANIA PRE EPC A ESC UPLATŇOVANÉ V RÔZNYCH KRAJINÁCH EÚ

Nižšie uvádzame prehľad výberových konaní pre energetické služby v siedmich krajinách EÚ, ktoré ilustrujú rôzne prístupy uplatňované v súčasnosti. Okrem toho tieto dve kapitoly ponúkajú podrobný opis postupov uplatňovaných na EPC v Českej republike a na ESC v Bulharsku.

Tabuľka 7 **Prehľad použitých výberových konaní**

Krajina	Typ obstarávania	Obstarávaná služba
Belgicko	Rokovacie konanie so zverejnením	EPC
Česká republika	Rokovacie konanie so zverejnením	EPC
Francúzsko	Súťažný dialóg	EPC a ESC
Slovinsko	Súťažný dialóg	EPC a ESC
Veľká Británia	Verejná súťaž	EPC
Grécko	Verejná súťaž	EPC, ESC a ďalšie EES
Slovensko	Verejná súťaž	EPC, ESC a ďalšie EES

7.1 Rokovacie konanie (RK) – Belgicko

Typ obstarávania: VEB aj RenoWatt používajú RK (ostatní poskytovatelia môžu používať rôzne postupy-SD alebo iný postup)

Typ obstarávanej služby EES: EPC

V Belgicku pôsobia na trhu EPC rôzni poradcovia alebo viacúčelové služby (takzvané One-Stop-Shops), ktoré nemusia nevyhnutne uplatňovať rovnaký prístup. Nasledujúci text opisuje prístup dvoch z najaktívnejších hráčov na trhu (VEB a RenoWatt), ktorí obaja používajú RK.

VEB

VEB je poloverejná agentúra vytvorená flámskou vládou. VEB pôsobí prevažne vo Flámsku, ale nielen tam. VEB sa zameriava na verejné budovy a organizácie a mandát agentúry zahŕňa 4 oblasti:

- Poradenstvo pri implementácii opatrení energetickej efektívnosti vo verejných budovách, a to aj prostredníctvom EPC.

- Pomoc verejným orgánom pri optimalizovaní nákupu energie.
- Správu údajov o spotrebe energie. Táto databáza je prepojená s existujúcimi databázami, ktoré obsahujú údaje o nehnuteľnostiach.
- Organizovanie príležitostí na prepojenie expertov v oblasti energetickej efektívnosti pôsobiach vo verejnej sfére.

RenoWatt

RenoWatt je viacúčelová organizácia na obstarávanie energetických služieb vo verejnom sektore vo Valónsku. RenoWatt pôvodne pokrýval len provinciu Liège, ale nedávno sa rozšíril do celého valónskeho regiónu. Renowatt má mandát na poradenstvo pri obstarávaní EPC.

7.1.1 Postup verejného obstarávania

1. Otvorená verejná súťaž.
2. Výber troch až piatich firiem energetických služieb (ESCO) založených na kombinácii kvalitatívnych a kvantitatívnych kritérií (referencie, solventnosť atď.).
3. Zvyčajne tri až päť ESCO predkladá svoje ponuky; vyhodnotenie ponúk a pozvánok jedného až troch spoločností ESCO na rokovanie.
4. Rokovania vedúce k predloženiu najlepšej a konečnej ponuky zo strany ESCO.
5. Zadanie zákazky víťaznej spoločnosti ESCO.

7.1.2 Úloha pri príprave a realizácii výberového konania

VEB a RenoWatt zastupujú svojich klientov z verejného sektora (obce, provincie, nemocnice, atď) počas výberového procesu.

7.1.3 Kritériá a metodika použitá na výber víťaznej ponuky

Zahŕňa ako kvalitu ponúk (približne 30% bodového hodnotenia, napríklad na základe kvality projektového plánu a navrhovaných opatrení), ako aj množstvo/cenu (približne 70% bodového skóre, napríklad na základe garantovaných úspor, investícií, ročných nákladov na údržbu).

7.2 Rokovacie konanie (RK) – Česká republika

Typ procedúry: RK

Typ obstarávanej služby EES: EPC

Nižšie sú uvedené rôzne **etapy rokovacieho konania so zverejnením** pre projekt EPC.

Na základe predbežnej analýzy sa vyšší manažment zákazníka rozhodne, či použije EPC na implementáciu identifikovaných opatrení na úsporu energie. Je potrebné poskytnúť podporu kľúčovým aktérom, ktorí musia schváliť konečnú zmluvu o EPC. To by malo byť vykonané pred vynaložením úsilia o presun do ďalšej etapy.

Keď sa vrcholový manažment rozhodne použiť EPC pre daný projekt, ďalším krokom v procese EPC je ponuka pre dodávateľov EPC. Výberové konanie sa často pripravuje v spolupráci s koordinátorom projektu EPC, ktorý je schopný vymedziť príslušné výberové kritériá a pripraviť dokumentáciu pre špecifikáciu zmluvy. Poradca tiež pomôže vyhodnotiť prijaté ponuky.

Zákazníkovi zvyčajne nevzniká žiadny záväzok až do podpisu zmluvy o EPC. Medzitým sa zákazník môže rozhodnúť neimplementovať projekt EPC, s výnimkou úhrady nákladov na vyhotovený energetický audit a technický návrh.

7.2.1 Postup verejného obstarávania

V prípade projektov EPC vo verejnom sektore musí byť výberové konanie v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní č. 134/2016 Zb. s účinnosťou od 1. januára 2016.

Načasovanie výberového konania sa líši od projektu k projektu podľa konkrétnych okolností. Nižšie uvedená tabuľka obsahuje príklad typického procesu RK pre projekt EPC.

Príprava súťažných podkladov

Verejný obstarávateľ zvyčajne začne túto prvú etapu oznámením svojho zámeru zadať zákazku prostredníctvom RK v príslušnom národnom vestníku verejného obstarávania a v Úradnom vestníku Európskej únie (je to potrebné, ak je hodnota zákazky rovnaká alebo vyššia ako €443 000, čo je prahová hodnota stanovená v nariadení Komisie (EÚ) 2017/2364).

Kontrakčný orgán pripraví súťažné podklady vrátane vzoru zmluvy a uverejní tieto dokumenty na registrovanej webovej stránke kontrakčného orgánu.

Posudzovanie kvalifikácie poskytovateľov EES

V tomto štádiu verejný obstarávateľ posúdi kvalifikáciu poskytovateľov EES (**hospodárskych subjektov**), ktorí podali **žiadosť o účasť** ako reakciu na zadávateľa. Kvalifikácia hospodárskych subjektov môže súvisieť s kvalifikáciou alebo akreditáciou alebo osvedčovaním poskytovateľov energetických služieb, ak sú k dispozícii na vnútroštátnej úrovni³. Hospodárske subjekty v RK, ktoré

³ EED, Article 16 Availability of qualification, accreditation and certification schemes

nesplnili kvalifikáciu v požadovanom rozsahu alebo ktoré neboli vybrané v nasledujúcich kolách RK, sú vylúčené z výberového konania.

Tabuľka 8 Rokovacie konanie so zverejnením pri EPC

Kroky procesu obstarávania	Účastníci
Začiatok práce a predrokovanie	Poradca & zákazník
Príprava návrhov súťažných podkladov vrátane návrhu zmluvy o poskytovaní energetických služieb na technickom a formálnom základe, príprava návrhu prístupu k hodnoteniu ponúk	Poradca
Diskusia k zmluvným dokumentom s verejným obstarávateľom, pripomienky, finalizácia a schválenie verejným obstarávateľom.	Poradca & zákazník
Uverejnenie oznámenia o výberovom konaní vo vestníku verejného obstarávania vrátane uverejnenia kvalifikačných požiadaviek (vrátane výzvy na podávanie ponúk)	Poradca & zákazník
Lehota na predkladanie žiadostí a preukázanie kvalifikácie	Žiadatelia
Uchádzači, ktorí absolvovali požadovanú kvalifikáciu, dostanú písomné pozvanie na výberové konanie	Poradca & zákazník
Záujemcovia navštívia stránku projektu, kde môžu klásť otázky poradcovi a verejnému obstarávateľovi, ktorí potom poskytnú odpovede. Tieto odpovede sa zaznamenávajú v aktualizovaných súťažných podkladoch. Uchádzači predložia svoje ponuky v rámci lehoty na predkladanie ponúk.	Žiadatelia
Niekoľko kôl rokovaní prebieha so záujemcami, ktorí predkladajú ponuky. Navrhované opatrenia sú predmetom diskusií a kandidáti musia vysvetliť, ako sa očakáva, že dosiahnu navrhované garantované úspory. Hodnotenie ponúk a začatie následných kôl rokovaní.	Poradca & zákazník
Výber víťaznej ponuky na základe vyhodnotenia konečných ponúk v súlade s vopred stanovenými kritériami na vyhodnotenie ponúk.	Klienta
Diskusia, zmena a podpis konečnej zmluvy a jej uzavretie	Poradca & zákazník

Predkladanie indikatívnych ponúk

Hospodárske subjekty v RK, ktoré preukázali požadovanú kvalifikáciu a neboli vylúčení v predchádzajúcom kole (**kandidáti**), sú v tejto etape vyzvané verejným obstarávateľom, aby predložili orientačné **ponuky**. Hospodárske subjekty sa vyzývajú súčasne a za rovnakých podmienok.

Rokovanie o indikatívnych ponukách

Kontrakčný orgán rokuje o indikatívnych ponukách so zainteresovanými stranami v RK s cieľom zlepšiť orientačné ponuky v prospech verejného obstarávateľa.

Ak sa uskutočnia rokovania, počet vyjednaných orientačných ponúk sa môže znížiť, ak ho verejný obstarávateľ zadal ako možnosť v oznámení na začiatku RK alebo v **oznámení o vyhlásení zadávacieho** konania, na ktoré verejný obstarávateľ otvoril ponuku.

Predmet rokovaní o indikatívnych ponukách

Verejný obstarávateľ je oprávnený rokovať s uchádzačmi o akýchkoľvek podmienkach vo svojich indikatívnych ponukách a predmet rokovaní môže zahŕňať aj podmienky, ktoré nepodliehajú hodnotiacim kritériám.

Kontraktačný orgán môže tiež zmeniť alebo doplniť podmienky⁴ výberového konania počas rokovaní, najmä technické podmienky, ale nie minimálne technické podmienky. Kontraktačný orgán písomne informuje uchádzačov o takejto zmene alebo pridaní v RK a poskytne primeranú lehotu na úpravu indikatívnych ponúk.

Uchádzač môže počas obdobia vyjednávania zmeniť orientačnú ponuku. V priebehu rokovaní je preto možné predložiť zmenenú verziu indikatívnej ponuky.

Počas rokovaní kontraktačný orgán poskytne informácie nediskriminačným spôsobom záujemcom, ktorí sú predmetom výberového konania. Verejný obstarávateľ je oprávnený zdieľať dôverné informácie s ostatnými zainteresovanými stranami v RK len vtedy, ak dostal písomný súhlas uchádzača týkajúci sa informácií.

Spôsob vyjednávania orientačných ponúk

Rokovania o indikatívnych ponukách sa môžu uskutočňovať v jednom kole alebo v niekoľkých kolách, počas ktorých sa počet kandidátov v RK môže postupne znižovať.

Kontraktačný orgán sa môže zaoberať všetkými záujemcami súčasne alebo oddelene.

Kontraktačný orgán je povinný informovať záujemcov o ukončení rokovaní alebo o harmonograme alebo podmienkach vypovedania.

Predkladanie ponúk a prístup verejného obstarávateľa po predložení ponúk

Verejný obstarávateľ je následne povinný vyzvať všetky zúčastnené strany v RK (ktoré neboli právne vylúčené z výberového konania), aby predložili ponuky v súlade s konečnou verziou referenčného znenia a výsledkami rokovaní o indikatívnych ponukách. Verejný obstarávateľ je tiež povinný stanoviť primeranú lehotu na predkladanie záverečných ponúk. Tieto ponuky sú konečné a ďalšie vyjednávanie nie je dovolené.

Po otvorení obálok obsahujúcich ponuky sa začína hodnotiacia a hodnotiacia fáza, po ktorej nasleduje výber víťaznej (t. j. ekonomicky najvýhodnejšej) ponuky. Nasleduje podpis zmluvy s vybraným poskytovateľom EES.

7.2.2 Úloha pri príprave a realizácii výberového konania

Hoci je klient plne zodpovedný za výberový proces a výber víťazného poskytovateľa, pre takmer všetky EPC projekty v Českej republike, klient je podporovaný poradcom projektu pri vykonávaní

⁴ Vybrané garantované výkonnostné parametre možno nastaviť ako minimálne technické podmienky.

požadovaných krokov. Poradca poskytuje komplexnú technickú, ekonomickú, finančnú a právnu odbornosť.

Poradca vykonáva predbežné analýzy, aby odporučil objekty (budovy, atď) vhodné pre EPC, zatiaľ čo klient schvaľuje konečný výber objektov pre energeticky úsporné opatrenia a stanovuje požiadavku na požadovanú úroveň komfortu.

7.2.3 Kritériá a metodika použitá na výber víťaznej ponuky

Dôraz sa kladie na váhu necenových kritérií, najmä o výške garantovaných úspor.

Pri priradovaní váh, je zabezpečené že:

- Všetkým hodnotiacim kritériám sú priradené váhy; a
- Súčet všetkých váh je 100%.

Váhy kritérií by mali byť v rozmedzí uvedenom v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 9 Váha kritérií na vyhodnotenie ponúk pre EPC – dôraz na garantované úspory (príklad z Českej republiky)

Kritérium na vyhodnotenie ponúk	Rozsah váhy Minimálny-maximálny
Cena	30%-40%
Výška zmluvne garantovaných úspor	40%-50%
Predbežné posúdenie dosiahnuteľnosti garantovaných úspor	5%-25%
Iné technické kritériá kvality	5%-10%

Cena

Cena je súčtom, že klient bude povinný zaplatiť uchádzačovi za poskytnuté práce a služby. Toto musí zahŕňať všetky náklady počas trvania zmluvy o EPC. V závislosti od zmluvy by to mohlo zahŕňať:

1. technický dizajn;
2. zariadenia;
3. Inštalácia nákladov na zariadenie, prevádzku a údržbu počas zmluvného obdobia;
4. kontrolného systému inštalovaného zariadenia;
5. hospodárenie s energiou vrátane výročnej správy o meraní a overovaní (M & V);
6. kapitálové náklady (ak existujú).

Odporúča sa použiť pevnú cenu energie.

Váha ponúkanej ceny sa odporúča medzi 30-40%. V každom prípade musí byť nižšia ako váha garantovaných úspor.

Garantované úspory

Kľúčové kritériá na vyhodnotenie ponúk, ktoré sa majú hodnotiť v procese hodnotenia ponúk, sú výška zmluvne garantovaných úspor stanovených v peňažnom vyjadrení (EUR alebo v inej mene).

7.3 Súťažný dialóg – Francúzsko

Typ procedúry: SD

Druh obstaraných EES: EPC a ESC

V prípade projektov EPC sa **súťažný dialóg** používa v približne 60% prípadov vo Francúzsku (Les premiers Résultats de l'Observatoire des Contrats de Performance énergétique 2017). Napriek tomu, že tento postup nie je povinný, verejné subjekty ho najviac používajú. Súťažný dialóg zavedený smernicou 2004/18/EÚ je vhodným riešením na zadávanie osobitne zložitých zákaziek, v ktorých verejní obstarávatelia nie sú objektívne schopní vymedziť technické riešenie pre svoje potreby, alebo Ak verejní obstarávatelia nie sú schopní špecifikovať právne a/alebo finančné zložky projektu. Vo Francúzsku, vzhľadom na ich globálny aspekt a záväzky prevádzkovateľa v priebehu času, sa EPC projekty považujú za "mimoriadne zložité", a tým aj konkurenčný dialóg je najviac používaným riešením. Vo Francúzsku sa súťažný dialóg používa aj v projektoch ESC a riadi sa rovnakým postupom.

Vo francúzskom verejnom obstarávaní sa na EPC projekty môžu použiť dva právne nástroje: Zmluva o partnerstve v oblasti energetickej hospodárnosti (*vytvoriť de partenariat de Performance énergétique, cppe*), ktorá spadá do kategórie verejno-súkromných partnerstiev (PPP) alebo verejnej zmluvy o energetickej hospodárnosti (*Marché Public de Performance énergétique, MPPE*) (ADEME 2016)

7.3.1 Kroky postupu obstarávania

Súťažný dialóg je postup, v rámci ktorého verejný obstarávateľ vstupuje do dialógu s kandidátmi prijatými na účasť v postupe s cieľom vymedziť alebo vyvinúť riešenia, ktoré spĺňajú jeho potreby a na základe ktorých sa títo kandidáti vyzývajú, aby predložili ponuku.

Postup súťažného dialógu sa skladá z troch fáz: výber žiadostí; dialóg a predkladanie úplných ponúk uchádzačmi.

1. Výber ponúk:

- Oznámenie o súťažnom postupe verejného obstarávania uverejňuje verejný obstarávateľ.
- Výber žiadostí vykonáva kontraktálny orgán v súlade s platnými ustanoveniami (napríklad po overení ich daňovej situácie, dostatočných záruk, technických a finančných kapacít atď.).

2. Dialóg:

- Po výbere kandidátov, keď sa začne dialóg, stále neexistuje žiadna osobitná ponuka od žiadateľov a kontraktačný orgán ešte nevypracoval presné špecifikácie. Cieľom dialógu je identifikovať a vymedziť najlepšie spôsoby, ako uspokojiť potreby verejného obstarávateľa z predtým vyvinutého funkčného programu alebo z čiastočne definovaného projektu. Verejný obstarávateľ tak môže diskutovať s úspešnými kandidátmi o všetkých aspektoch zmluvy a diskusie tak môžu trvať tak dlho, ako je to potrebné, až kým sa nedosiahne cieľ.
- Kontraktačný orgán sa môže rozhodnúť, že v dialógu má jednu alebo viac fáz. To však musí uviesť v AAPC alebo v nariadení o konzultácii. Výber niekoľkých fáz uľahčí odmietnutie žiadateľov, ktorých projekty nezodpovedajú požiadavkám, alebo ktoré nie sú schopné projekt realizovať. Ak sa rozhodne nerozdeliť dialóg do fáz, bude musieť pokračovať v dialógu so všetkými kandidátmi až do konca fázy dialógu.
- Dialóg zahŕňa kandidátov na stretnutie so zástupcami kontraktačného orgánu za rovnakých podmienok. Kontraktačný orgán nesmie prezradiť ostatným záujemcom navrhované riešenia alebo dôverné informácie, ktoré poskytol kandidát v rámci diskusie, bez súhlasu kandidáta.
- Koniec dialógu je, keď to verejný obstarávateľ považuje za vhodné.

3. Predkladanie záverečných ponúk:

- Kandidáti predložia svoje konečné výberové konanie na základe riešenia, ktoré predložili a špecifikujú počas dialógu.
- Výber ekonomicky najvýhodnejšej ponuky.

7.3.2 Úlohy pri príprave a realizácii obstarávania

Kontraktačný orgán musí definovať len funkčný program a nemusí opísať očakávané riešenie. Je užitočné, ak verejný obstarávateľ pomáha poradcovi projektu EPC.

7.3.3 Kritériá a metodika použitá na výber víťaznej ponuky

Ekonomicky najvýhodnejšia ponuka sa vyberá podľa výberových kritérií oznámených na začiatku postupu.

7.3.4 Výhody v porovnaní s rokovacím konaním

Využívanie súťažného dialógu má tú výhodu, že sa uchádzačom poskytuje väčšia sloboda, čím sa lepšie využijú ich odborné znalosti. Je to zmluvný proces, ktorý podporuje inováciu a kreativitu, a že môže viesť kontraktačný orgán, aby sa rozhodli pre riešenia, ktoré si na začiatku nepredstavovali.

V rámci súťažného dialógu sa pred predložením ponúk najprv našli a definujú vhodné riešenia. Vlastník projektu musí definovať len funkčný program a nemusí opísať očakávané riešenie, ktoré môže byť obzvlášť výhodné pre EPC. Vďaka tomu je možné optimalizovať úspory energie.

Okrem toho v prípade MPPEs sa otázky týkajúce sa financovania projektu neriešia počas dialógu, ktorý zjednodušuje rokovania a umožňuje sústrediť sa na technické riešenia navrhované kandidátmi (centrum d' études Techniques de l' équipement Nord-Picardie 2013).

7.4 Súťažný dialóg – Slovinsko

Typ procedúry: SD

Druh obstaraných EES: EPC a ESC

Pri výbere dodávateľa verejno-súkromného partnerstva sa **postup súťažného dialógu** používa na výber najvýhodnejšej ponuky na koncesiu na služby. Dodávateľ verejno-súkromného partnerstva je známy ako "koncesionár".

Výber koncesionára a prevádzkovanie koncesných vzťahov sa riadi aktom upravujúcim koncesné partnerstvá ([zákon o verejno-súkromnom partnerstve \(PPP\)](#)). Predmet, práva a povinnosti koncesných partnerstiev, postup výberu súkromného partnera a iné prvky individuálneho vzťahu PPP sú koncipované v nástroji, ktorým sa zriaďuje PPP (ďalej len "koncesné nástroje"). Koncesný nástroj sa prijíma vo forme vládneho dekrétu, rozhodnutia zastupiteľského orgánu samosprávneho miestneho spoločenstva alebo všeobecného nástroja iného verejného partnera vydaného na základe verejného povolenia stanoveného osobitným aktom. Nástroj na koncesiu definuje typ systému vstup/výstup a používa sa ako pre EPC a ESC.

7.4.1 Kroky postupu obstarávania

Súťažný dialóg zahŕňa tieto kroky:

Krok 0-PPP proces u kontraktačného orgánu (rozhodnutie pre model koncesie na služby PPP)

Pri výbere spôsobu implementácie projektu energetickej efektívnosti, ktorý by mohol byť predmetom PPP, sa verejný orgán najprv posudzuje na základe projektu katalógový list a miestneho energetického konceptu (obcí), či sa projekt môže vykonávať ako PPP/EPC/ESC, pričom sa posúdi uskutočniteľnosť projektu a porovnáva koncesia EPC/ESC s možnosťou verejného obstarávania nákupu. Preto sa kontroluje záujem predkladateľov (ESCOs) a prijme sa rozhodnutie o projekte PPP/EPC/ESC. Zákon o koncesii definuje predmet, práva a povinnosti obce (kontraktačný orgán) a koncesionára (dodávateľ PPP), výberový postup koncesionára a iné zložky vzťahu PPP. Zmluvné partnerstvo sa vyberá vo forme koncesie na služby; t. j. dvojstranný právny vzťah medzi verejným obstarávateľom ako zadávateľovi a ESCO ako koncesionár, v ktorom udeľujúci orgán udeľuje koncesionárovi výlučné právo vykonávať služby v oblasti energetickej efektívnosti vo verejnom záujme.

Krok 1 – Hodnotenie EPC projektu (audit investičného stupňa, štúdia uskutočniteľnosti)

S cieľom umožniť hlbokú energetickú renováciu verejných budov sa granty v oblasti súdržnosti poskytujú v období rokov 2016 – 2020. Kohézne fondy sú kombinované so súkromnými a verejnými investíciami, a preto verejný sektor pri obstarávaní systému vstup/výstup koná v súlade s nariadením o jednotnej metodike prípravy a spracovania investičných dokumentov v oblasti verejné

financie a požiadavky na získanie finančných prostriedkov z Kohézneho fondu. Tieto dodatočné požiadavky zahŕňajú okrem iného povinnú prípravu energetického auditu investičného stupňa, osvedčenia o energetickej hospodárnosti, štúdie uskutočniteľnosti a projektovú dokumentáciu založenú na štandardizovanej metodike a procesoch. Služby v oblasti energetickej efektívnosti PPP sa musia vykonávať na základe štandardizovaného modelu EPC.

Krok 2- Uverejnenie výzvy na predkladanie ponúk

Pri výbere dodávateľa PPP sa postup súťažného dialógu používa na výber ekonomicky najvýhodnejších riešení ponúk.

Krok 3 – Pozvánka na účasť v súťažnom dialógu

V prvej etape CD, v súlade s podmienkami stanovenými vo verejnej súťaži, kontraktačný orgán vyberá kandidátov, s ktorými uskutočnil dialóg pri určovaní a definovaní finančných prostriedkov a najvhodnejších riešení na splnenie cieľov a požiadaviek verejného partnera v druhej etape postupu. V CD verejný partner prerokúva s vybranými kandidátmi všetky aspekty projektu PPP/EPC a navrhované riešenia, kým nenájde riešenia, ktoré zodpovedajú jeho cieľom a požiadavkám.

Krok 4- Pozvanie na predloženie záverečnej ponuky

Po závere dialógu verejný obstarávateľ oznámi záujemcom, ktorí sa zúčastnili na záverečnom stupni dialógu, a vyzýva ho, aby predložil ponuky vypracované s cieľom zohľadniť riešenia prezentované a vymedzené počas dialógu. Záverečné ponuky obsahujú všetky požadované prvky a sú potrebné na realizáciu projektu PPP/EPC.

Krok 5- Podpis zmluvy

Verejný obstarávateľ posudzuje prijaté ponuky na základe kritérií stanovených pre posudzovanie ponúk vo verejnej súťaži a udeľuje koncesiu/EPC koncesii na vybraného kandidáta/koncesionára.

Tabuľka 10 Príklad časovej osi projektu PPP EPC

Posudzovanie možností PPP – projektový list		Jún 2016
Výzva pre predkladateľov		August 2016
Navrhovateľ predkladá žiadosť o záujem o prevádzkovanie PPP		September 2016
Miestne zastupiteľstvo prijme uznesenie o verejno-súkromnom partnerstve		Január 2017
Verejná výzva na predkladanie ponúk-udelenie koncesie na služby pre projekt EPC „Renovácia základnej školy a zdravotného strediska“		Februára 2017
Súťažný dialóg		Jún 2017 – júl 2018
Pozvánka pre uchádzačov o predloženie záverečných ponúk		August 2018
Žiadosť o grant		September 2018
Udelenie koncesie na služby v oblasti energetickej efektívnosti		Október 2018
Koncesná zmluva podpísaná		November 2018
Hĺbková renovácia		Marec 2019 – október 2019
Fáza garantovanej prevádzky projektu PPP (15 rokov)		November 2019 – október 2034

7.4.1 Úlohy pri príprave a realizácii obstarávania

Úplná zodpovednosť za prípravu súťažných podkladov a postupu verejného obstarávania spočíva na verejnom partnerovi. "Verejný partner" je štát alebo samosprávny miestny komunitár, ktorý zavádza PPP, v ktorom tiež udeľuje právo súkromnému partnerovi vykonávať koncesiu na služby EPC alebo ESC.

Je bežnou praxou poradcov, zvyčajne miestnej energetickej agentúry alebo špecializovaných expertov na podporu verejných partnerov počas celého procesu udeľovania koncesie (predbežný postup posudzovania toho, či sa služba EPC alebo ESC môže vykonávať ako PPP, nástroj postupov verejného obstarávania, uzatvárania zmlúv).

7.4.2 Kritériá a metodika použitá na výber víťaznej ponuky

Súčasný vývoj trhu s EPC v slovinskom verejnom sektore je podporený operačným programom na implementáciu podporného programu EÚ pre politiku súdržnosti 2014-2020 (OP ECP) počas celého obdobia 2016 – 2020 a verejným klientom pomáha Verejné budovy energetickej renovácie projekty implementačné jednotky pôsobiace v rámci ministerstva infraštruktúry. S cieľom dosiahnuť vyššiu východiskovú hodnotu nákladov na energiu ako predpoklad na zlepšenie uskutočniteľnosti projektov EPC, na ktoré sa vzťahujú vysoké transakčné náklady, systém podpory OP EPC stimuluje združovanie menších projektov renovácie budov. Minimálny investičný rozsah projektu (-ov) EPC v rámci tohto systému je stanovený na 750 000 EUR. (Stanivic 2018)

Investičná podpora, ktorá pokrýva až 40% oprávnených nákladov, je zameraná predovšetkým na podporu kombinácie verejných a súkromných finančných prameňov prostredníctvom EPC a PPP.

Podmienky

Projekt EPC musí preukázať zhodu s nasledujúcimi podmienkami, aby boli oprávnené na investičnú podporu:

- verejný partner vykonal predbežný postup v súlade s aktom o PPP, na základe ktorého sa rozhodnutie o činnosti projektu EPC v rámci koncesie na služby v oblasti energetickej efektívnosti vykonáva prostredníctvom koncesií na energetickú efektívnosť;
- projekt PPP EPC je navrhnutý ako komplexná energetická obnova verejných budov;
- podporuje sa len časť investície, ktorá prispieva k požadovanej a garantovanej úrovni úspor energie na konečné použitie a využívania OZE;
- budovy prešli energetickými auditmi investičného stupňa a majú osvedčenia o energetickej hospodárnosti;
- bol vypracovaný plán merania a overovania;
- investícia je viac ako €750 000,00 bez DPH;

- sú identifikované zdroje financovania a "metóda medzery vo financovaní" sa použila na preukázanie finančných potrieb a primeranosti štátnej pomoci, ktorá sa plánuje poskytnúť projektu EPC; súkromné financovanie by malo byť viac ako 50%;
- v prípade stavby (-ov) sa zaviedla dohoda vlastníkov o spolufinancovaní a realizácii projektu EPC;
- obce by mali mať prijatú energetickú koncepciu. (Ministerstvo infraštruktúry Slovenskej republiky 2018)

Požiadavky

Popri spoločných ustanoveniach Kohézneho fondu existujú určité špecifické požiadavky, ktoré sú zahrnuté vo výzvach na predkladanie ponúk a musia byť splnené:

- žiadateľ/príjemca musí zabezpečiť, aby v prípade, že poskytovateľ EPC je zároveň distribútorom energie a/alebo maloobchodnou energetickou spoločnosťou, ktorá predáva energiu pre užívateľov energie, úspory energie, ktoré vyplývajú z realizovaných opatrení energetickej efektívnosti a ktoré podliehajú spolufinancovaniu, by sa nemali zohľadňovať aj v rámci vnútroštátnej povinnej schémy energetickej efektívnosti;
- v prípade, že už boli prijaté finančné prostriedky ELENA (EIB, EBRD) na náklady na prípravu dokumentácie k projektu PPP EPC potrebné na podanie žiadosti o verejnú volania, tieto finančné prostriedky sa považujú za neakceptovateľné náklady (ministerstvo infraštruktúry republiky Slovenska 2018)

Kritériá na vyhodnotenie ponúk

Navrhované projekty, ktoré spĺňajú požadované podmienky oprávnenosti, sa posudzujú na základe súboru kritérií na vyhodnotenie ponúk. Kritériá sa delia na tri množiny ocenení vymedzené podnikateľmi a doplnkom pre budovy kultúrneho dedičstva:

- Energetická účinnosť (bodová váha 50 %):
 - Pomer medzi ročnou konečnou energetickou úsporou a renováciou energeticky zrekonštruovanej budovy (oblastí), ktorá musí byť najmenej 30 kWh/m²/rok, inak sa ponuka zamietne (podváža 80%)
 - Pomer medzi ďalšou výrobou energie z OZE a konečnou spotrebou energie po energetickej rekonštrukcii budov (s), (podváža 20%)
- Nákladová efektívnosť (hmotnosť 35%)
 - Pomer medzi ročnou konečnou energetickou úsporou a hodnotou PPP EPC oprávnených nákladov, ktoré musia byť aspoň 15%, inak sa ponuka zamietne (podváža 100%)
- Príspevok k sociálnym zmenám a zvyšovanie sociálneho povedomia (hmotnosť 15%)
 - Pomer medzi PPP "súdržnosť operácie" investičné náklady bez DPH a celkovej "operácie súdržnosti" investičné náklady (sub-váža 30%)
 - "Operácia súdržnosti" investičné náklady bez DPH, ktorá musí byť najmenej 750 000 EUR (podváža 50%)

- inštalácia nabíjacej stanice (-í) pre elektrické vozidlá, áno/nie, (podvaha 20%)
- Osobitné kritériá na vyhodnotenie ponúk pre budovy kultúrneho dedičstva vzhľadom na "úspory virtuálnej energie" z opatrení, ktoré v dôsledku ochrany kultúrneho dedičstva nemôžu byť úplne alebo čiastočne implementované ("ročná konečná úspora energie" = "skutočná ročná konečná energetická úspora" + "virtuálne ročné úspory energie") (Ministerstvo infraštruktúry Slovenskej republiky 2018).

Tabuľka 11 Error! Bookmark not defined. **Váhy kritérií na vyhodnotenie ponúk**

Zadanie/čiastkový ukazovateľ		Hmotnosť	Podvaha	Max. podbodov	Max. bodov
A.	Energetická účinnosť a OZE				
	1. pomer medzi ročnou konečnou energetickou úsporou a renováciou v oblasti budov s energiou	0,50	0,80	100,00	40,00
	2. pomer medzi ďalšou výrobou energie z OZE a konečnou spotrebou energie po energetickej rekonštrukcii budov (stavieb)		0,20	100,00	10,00
	CELKOM	0,50	1,00	100,0	50,00
B.	Nákladová efektívnosť				
	1. pomer medzi ročnou konečnou energetickou úsporou a hodnotou oprávnených nákladov na EPC	0,35	1,00	100,00	35,00
	CELKOM B	0,35	1,00	100,00	35,00
C.	Príspevok k sociálnym zmenám a zvyšovanie sociálneho povedomia				
	1. pomer medzi PPP a "kohéznou operáciou" v rámci verejno-súkromných investícií bez DPH a celkovej "operácie súdržnosti"	0,15	0,30	100,00	4,50
	2. investičné náklady na "kohéznou operáciu" bez DPH		0,50	100,00	7,50
	3. Nastavenie nabíjacej stanice pre elektrické vozidlá		0,20	100,00	3,00
	CELKOM C	0,15	1,00	100,00	15,00
SPOLU + B + C					100,00

7.4.3 Výhody v porovnaní s rokovacím konaním

Tento postup predpisuje rámcové právne predpisy EPC/ESC (zákon o PPP) a vybraný typ koncesie na služby. V porovnaní s RK neexistujú žiadne identifikované výhody.

7.6 Verejná súťaž – Veľká Británia

Typ konania: jednostupňový verejná súťaž (po ktorom nasledujú obmedzené mini súťaže)

Druh obstaraných EES: EPC

Vo Veľkej Británii sú štyri hlavné zmluvné rámce energetickej hospodárnosti, ktoré sa obstarali na použitie orgánmi verejného sektora.

- RE: FIT – primárne využívané miestnymi úradmi (samosprávami), ale aj niektorými verejnými nemocnicami (NHS) a inštitúciami vysokoškolského vzdelávania.
 - [RE: FIT Londýn](#)
 - [RE: FIT Anglicko](#)
 - [RE: FIT Cymru \(Wales\)](#)
- [NDEEF-Nedomáci rámec energetickej účinnosti \(Škótsko\)](#) – primárne používaný miestnymi orgánmi
- [The Carbon & Energy Fund](#) – používaný predovšetkým verejnými nemocnicami (NHS) k dnešnému dňu
- [Essentia Trading](#) -používa predovšetkým verejných nemocníc (NHS) k dnešnému dňu

Na vytvorenie každého z týchto rámcov sa predbežne obstarajú viacerí poskytovatelia EPC prostredníctvom ponuky OJEU. Vyberajú sa na základe schopnosti, cenovej metodiky a ich súhlasu s cieľom dodržať štandardný proces vývoja projektu a štandardnú šablónu zmluvy (ktorú vypracoval vlastník rámca). Po usadení rámca sa individuálne projekty EPC obstarávajú v uzavretej "mini-súťaži", ktorá je otvorená len pre vopred kvalifikovaných poskytovateľov EPC v rámci.

7.6.1 Kroky postupu obstarávania

Krok 1: obstarávanie rámca – rámec "vlastník"/verejný obstarávateľ (napr. väčší londýnsky úrad (GLA) a miestne partnerstvá LLP pre Re: fit) ustanovuje verejnú súťaž verejného obstarávania v rámci súdneho dvora na získavanie ponúk od poskytovateľov EPC. V rámci "vlastníka" sa vymenúva niekoľko poskytovateľov EPC, ktorí spĺňajú ich kritériá.

Krok 2: rozvoj projektu – rámec "vlastník" má zvyčajne Doručovací útvar (interný alebo externý), ktorý je zodpovedný za nájdenie klientov (obcí, univerzít, nemocníc atď.) a rozvoj EPC projektov pre poskytovateľov EPC, aby sa uchádzali o. Táto dodávacia jednotka pôsobí v úlohe poradca – pomáha klientovi vypracovať dokumentáciu projektu a súťažných podkladov. Poskytujú tiež technickú pomoc pri vývoji a dodávke projektu.

Krok 3: mini-súťaž – dokumentácia výberového konania (Pozvánka na mini súťaž) sa zasiela v obmedzenom postupe verejného obstarávania pre vopred kvalifikovaných poskytovateľov EPC v rámci. Poskytovatelia EPC majú k dispozícii projektové/stavebné údaje špecifické pre projekt a zvyčajne sa vyzývajú, aby sa zúčastnili návštev na mieste. Poskytovatelia EPC predkladajú svoje ponuky a klient s podporou z doručovanej jednotky vyberie "preferovaného uchádzača". Vo svojej ponuke môže byť uchádzač požiadaný, aby sa

zaviazali k maximálnemu projektu (kapitálovým) nákladom a minimálnym garantovaným úsporám, ktoré budú ponúkať.

Krok 4: rozvojová zmluva – "prednostný uchádzač" podpíše zmluvu o rozvoji s poskytovateľom EPC (známy ako "Call-off zmluva 1" v Re: fit), ktorá pokrýva vývoj návrhu investičného stupňa (IGP) poskytovateľom EPC. V RE: FIT IGP je definovaný ako "podrobný návrh, ktorý by mal zahŕňať komplexné pokrytie opatrení na ochranu energie (ECMs), ktoré majú byť inštalované, kapitálové náklady, úspory (vrátane finančných a ton CO₂), doba návratnosti a meranie & overenie (M & V) plán. IGP by mal tiež podrobne, ako a kedy poskytovateľ služieb navrhuje nainštalovať identifikované ECMs. " Proces rozvoja IGP zvyčajne zahŕňa detailné audity stránok a analýzu údajov, počiatkový návrh a súťažné obstarávanie jednotlivých ECMs. Vývoj IGP má pridružené náklady, ktoré sa zvyčajne vyplácajú ako súčasť servisných poplatkov po podpísaní zmluvy o EPC. Ak však poskytovateľ služieb EPC nebol schopný dosiahnuť konečný projekt v rámci maximálnych nákladov na projekt a minimálnych garantovaných limitov úspor, ktoré sa zaviazali v ponuke, potom klient nemusí platiť za IGP a môže sa vrátiť na druhý najvyšší bodovaniu uchádzač vykonať IGP. Ak sa klient rozhodne nepristúpiť k Zmluve o EPC z akéhokoľvek iného dôvodu, je povinný zaplatiť poskytovateľovi EPC za dohodnuté náklady IGP.

Krok 5: EPC zmluva – po prijatí IGP sa zmluvné strany dohodli na zmluve o EPC na základe zmluvy o rámcovom vzore. Obsahuje podrobné údaje o záručných hodnotových a zmierovacích mechanizme, ako aj o iných zmluvných podmienkach požadovaných na doručenie služby. IGP môže byť priložený ako harmonogram zmluvy alebo kľúčové informácie extrahované zahrnúť do zmluvy. Ak sa projekt zameriava na súbor počiatkových stavebných činností, zmluvné strany sa môžu zamerať na Zmluvu o EPC na prebiehajúce služby (záruka, M & V, prevádzka & údržbu atď.) a dohodnú sa na samostatnej zákazke prác pre počiatkové stavebné práce.

7.6.1 Úlohy pri príprave a realizácii obstarávania

- **Vlastník/ústredný verejný obstarávateľ** – Táto organizácia zriaďuje rámec v mene viacerých verejných obstarávateľov, ktorí môžu chcieť obstaráť EPCs. Napríklad RE: FIT bol pôvodne zriadený väčší londýnsky úrad pre použitie 33 obcí a ďalších organizácií verejného sektora v Londýne. Vlastník rámca vyvíja štandardné procesy vývoja a obstarávania projektov a šablónu zmluvy. Prevádzkujú otvorenú verejnú súťaž OJEU na výber poskytovateľov EPC, ktorí budú sedieť na tomto rámci. Môžu tiež spolupracovať s poskytovateľmi finančných prostriedkov, pretože môžu pôsobiť ako agregátor na prístup k nákladovo efektívnejšiemu financovaniu. Vlastníkmi/ústrednými verejnými obstarávateľmi sú tieto:
 - **RE: FIT** -väčší London Authority (Londýn) a miestne partnerstvá (zvyšok Anglicka a Walesu). Prostredníctvom obchodnej služby koruny.
 - **NDEEF** – škótska vláda
 - **NPE** -grófká Chester nemocnice NHS nadácie Trust
 - **Essentia** -Essentia Trading Ltd., ktorá je vo vlastníctve Guy a St Thomas ' NHS nadácie Trust.

- **Dodávka/podporná jednotka projektu** – vlastník rámca má zvyčajne "in-house" alebo externe podpornú jednotku, ktorá pôsobí v úlohe poradca a pozostáva z obstarávania, projektového manažmentu a technických expertov. Vykonávajú aj marketingové a obchodné funkcie na nájdenie klientov verejného sektora na využívanie rámca. Keď sa klient zapojí, budú ich podporovať pri určovaní projektu a vytvorení podnikateľského prípadu na vysokej úrovni. Potom budú podporovať klienta s rozvojom súťažných podkladov a dokumentácie na spustenie mini súťaže, a potom podporovať ich ponuky. Hodnotenie a výber preferovaného uchádzača. Podporná jednotka bude naďalej ponúkať podporu prostredníctvom rozvojovej zmluvy a podpísania zmluvy o EPC až po doručenie služby.
- **Verejný obstarávateľ** – verejný obstarávateľ (klient) je v konečnom dôsledku zodpovedný za proces obstarávania od štádia mini súťaže, ale s podporou podporného oddelenia.
- **Poskytovateľ EPC** – poskytovatelia EPC reagujú na rámcovú ponuku, a ak sú vybrané, majú možnosť reagovať na pozvánky na mini-súťaže. Po vybratí vedú k vývoju návrhu investičného stupňa.

7.6.2 Kritériá a metodika použitá na výber víťaznej ponuky

Rámcová ponuka (pre vopred vybraných poskytovateľov EPC) -pozri príklad kritérií pre Re: fit 3 tender:

Ekonomicky najvýhodnejšia ponuka z hľadiska

1. projektový manažment (váha 15)
2. analýza a dizajn (váha 15)
3. montážna fáza (váha 15)
4. dodávka výkonu (váha 15)
5. financovanie (váha 5)
6. dosiahnutie strategických cieľov a širších prínosov (váha 5)
7. cenový prístup (váha 30)

Mini-súťaž (pre výber rámcového EPC poskytovateľa pre konkrétny projekt) -zvyčajne sa použijú podobné kritériá pre rámcovú ponuku, ale zameranie bude viac špecifické pre projekt. Od poskytovateľov EPC sa bude vyžadovať, aby poskytli podrobné údaje o opatreniach na ochranu energie (ECMs), ktoré tvoria ich riešenie spolu s nákladmi, úsporami a výplatami, a to aj projektovým riadením projektov, službou a návrhmi M & V. V niektorých prípadoch bude poskytovateľ EPC povinný zaviazť sa k maximálnemu projektu (kapitálovým) nákladom a minimálnej garantovanej úspore, ktorú budú ponúkať.

Zatiaľ čo niektoré z obsahu odpovedí môžu byť – do určitej miery – podobné odpovedi na rámcovú ponuku, poskytovateľ EPC sa teraz predáva verejnému obstarávateľovi, a nie majiteľovi rámca.

Poskytovatelia EPC budú často poskytovať špecifické prípadové štúdie klienta a príklady dokumentácie z podobných projektov v minulosti.

7.6.3 Výhody v porovnaní s rokovacím konaním

Hlavné prínosy rámcov obstarávania sú tieto:

- Na pokrytie viacerých projektov sa vyžaduje len jedna ponuka na úrovni Súdneho dvora. Tým sa znižuje administratívne zaťaženie klientov verejného sektora.
- Vlastníci rámca sa často považujú za dôveryhodných poradcov zo strany klientov verejného sektora, pretože ich prevádzkujú iné organizácie verejného sektora.
- Štandardizovaný vývoj projektov, obstarávanie a šablóny zmlúv znižujú záťaž a náklady na rozvoj projektov pre klientov a poskytovateľov EPC.
- Odborné poradenstvo sa poskytuje ako súčasť balíka na kľúč.

7.7 Verejná súťaž - Slovensko

Typ konania: postup otvorenej verejnej súťaže (v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní 343/2015)

Typ obstaraných EES: poradca a poskytovateľ pre EPC a ESC

7.7.1 Kroky postupu obstarávania

V prípade projektu EPC sú potrebné dve ponuky. Po prvé, poradca EPC je vybraný v prvom verejnom obstarávaní. Po druhé, poradca EPC pripravuje dokumentáciu a podporuje klienta pri organizovaní druhého verejného obstarávania s cieľom vybrať poskytovateľa EPC/ESCO..

Oznámenie o výberovom konaní a dokumentácia výberového konania uverejňuje klient na registrovanej webovej stránke kontraktneho orgánu.

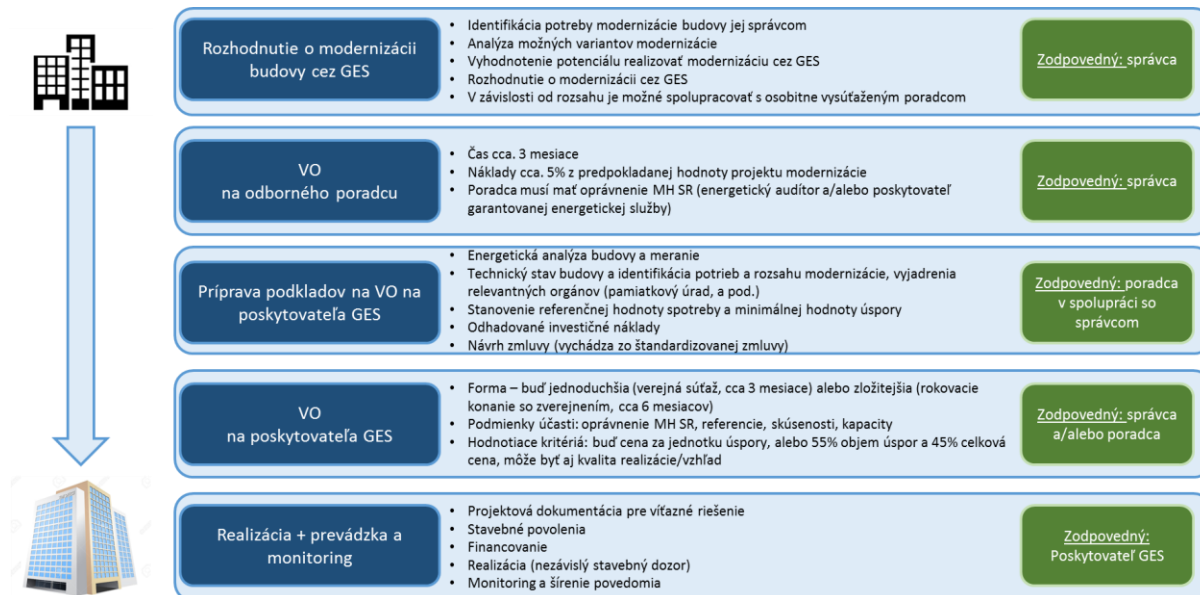
Vo verejnom obstarávaní poskytovateľa EPC sa dosahovanie úspor energie ako takých obstaráva (teda "výsledok"/služba), nie konkrétne technické riešenie.

ESCO by mala pripraviť ponuku založenú na povinných funkčných a výkonnostných parametroch projektu EPC. Tieto sú zvyčajne súčasťou dokumentácie výberového konania ako "opis predmetu zákazky". Okrem toho by technické analýzy súčasného stavu, ktoré vykonal poradca EPC, mali byť priložené ako príloha k dokumentácii výberového konania. Avšak, pre záujemcov ESCOs je možné a odporúča navštíviť stránky/y v projekte EPC s cieľom získať údaje na prípravu ich ponuky.

Dokumentácia výberového konania špecifikuje rozsah opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti a minimálnu výšku celkových ročných úspor, ktoré musí ponuka pokryť. Vzor zmluvy o EPC je súčasťou súťažných podkladov a uchádzač je povinný akceptovať znenie tejto zmluvy. Každá ponuka ESCO

musí byť doručená v uzavretých obálkach pred uplynutím lehoty na predkladanie ponúk uvedenej v oznámení o výberovom konaní.

Tabuľka 12 Schéma: Proces prípravy a realizácie GES

Zdroj: Koncepcia rozvoja GES vo verejnej správe SR (2018)

7.7.2 Úlohy pri príprave a realizácii obstarávania

Úloha poradcu EPC vo verejnom sektore bola nedávno načrtnutá v dokumente "Koncepcia rozvoja GES vo verejnej správe SR". V odstavci 2.2 je uvedené, že "po rozhodnutí o vykonaní EPC musí subjekt verejnej správy v prvom rade obstarieť odborného nezávislého poradcu na prípravu technických analýz a iných dokumentov potrebných na verejné obstarávanie poskytovateľa EES."

Opis povinných výstupov dodaných poradcom EPC, ako sa uvádza v stratégii:

- Energetická analýza budov
- Technický stav budovania a identifikácie potrieb a modernizačného rozsahu
- Stanovenie východiskových podmienok a garantovaných úspor
- Očakávané investičné náklady
- Návrh zmluvy založený na národnej modelovej zmluve

Opis možných výstupov dodaných poradcom EPC (alebo alternatívne vykonaný klientom):

- Druh verejného obstarávania (otvorené výberové konanie alebo súťažný postup s rokováním)
- Podmienky účasti (licencia, referencie, skúsenosti, kapacity,...)

7.7.3 Kritériá a metodika použitá na výber víťaznej ponuky

Hodnotenie je zamerané na ekonomicky najvýhodnejšiu ponuku.

Kritériá na vyhodnotenie ponúk môžu byť:

1. cena za jednotku garantovaných úspor

Posudzovaná hodnota je potom koeficient ekonomickej uskutočniteľnosti B/A, ak:

Hodnota A = celkové ročné úspory (výška garantovaných a dodatočných úspor)

Hodnota B = posudzovaná celková cena projektu

Úspešný uchádzač je ten, ktorého ponuka poskytuje najnižšiu hodnotu pomeru ekonomickej efektívnosti.

2. systém vážených kritérií,

pri ktorom sa vyššia váha (55 %) udeľuje objemu garantovaných úspor a nižšia (45 %) celkovej cene, ktorú subjekt verejnej správy zaplatí poskytovateľovi GES v prípade dosiahnutia garantovaných úspor. Do kritérií sa môže zahrnúť aj kvalita vyhotovenia celého projektu, t. j. nemerateľné parametre ako vzhľad zmodernizovanej budovy, jej bezpečnosť, bezpečnosť prostredia okolo atď.

7.7.4 Výhody v porovnaní s rokovacím konaním

Verejné orgány bežne používajú verejnú súťaž a tento postup tohto proces je na rozdiel od rokovacieho konania dobre známy. Niekedy je ťažké presvedčiť verejné orgány, aby zmenili proces verejného obstarávania, ktoré bežne používajú. V tomto prípade je verejná súťaž zvyčajne najjednoduchším spôsobom:

- Vhodný model pre vznikajúce trhy s EPC.
- Vhodné pre menšie, jednoduchšie projekty-lacnejší a jednoduchší proces.
- Vyžaduje sa vysoko kvalifikovaný a kvalifikovaný konzultant.

Oba postupy (VS a RK) sa oficiálne odporúčajú pre výberové konanie EPC ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky, ale doteraz sa v praxi používala len verejná súťaž. Uplatňovanie RK sa však očakáva s vývojom trhu a zvýšením agregácie projektov, pretože tento postup môže ponúknuť lepšie, zložitejšie riešenia a môže odrážať kvalitatívne aspekty projektu.

7.8 Verejná súťaž – Grécko

Typ konania: jednostupňová verejná súťaž

Typ obstaraných EES: EPC, ESC a všetky ostatné EES

Pokiaľ ide o postupy verejného obstarávania, Grécko plne zosúladiť svoje právne predpisy s príslušnými smernicami EÚ. Preto je teraz možné uverejniť výberové konanie na súťažný postup s rokovacím a súťažným dialógom.

Významnou ťažkosťou však je, že väčšina verejných obstarávateľov má veľmi málo, a niekedy aj žiadnych zamestnancov, ktorí sú skúsení a kompetentní v oblasti energetickej hospodárnosti.

Rokovania a súťažný dialóg sú tiež postupy, ktoré sú pre zamestnancov verejného obstarávateľa veľmi nové, a preto sú veľmi ochotné ich prijať, pretože ich považujú za príliš zložité pre menšie rozpočtové projekty, čo je najmä prípad energetiky účinnosti v budovách.

Rokovacie konanie sa nikdy nepoužívalo v akomkoľvek type verejného výberového konania, zatiaľ čo súťažný dialóg mal len obmedzené využitie vo veľmi veľkých rozpočtových verejno-súkromných partnerstvách (t. j. výstavba diaľnic, výstavba pevných miesta nakladania s odpadom atď.) a nie v projektoch energetickej účinnosti.

Ďalšou významnou ťažkosťou pre verejných obstarávateľov je, že vzhľadom na finančnú situáciu v Grécku väčšina verejných obstarávateľov nemá k dispozícii finančné prostriedky na subdodávku skúseného poradcu, ktorý by im mohol poskytnúť cenné technické podporu počas realizácie výberového konania s vyjednávaním alebo súťažným dialógom. Okrem toho, z dôvodu transparentnosti a rovnosti hospodárskej súťaže, aj keď verejný obstarávateľ má potrebné finančné prostriedky, musel by zverejniť ponuku na Zmluvu o službách s cieľom subdodávateľskej zmluvy poradcu. To by ďalej oddialiť celý postup.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené dôvody sa zdá, že verejní obstarávatelia uprednostňujú možnosť **jednotného postupu** zadávania zákazky na energetické služby. To bolo veľmi úspešne realizovaný mnohých obcí pre projekty pouličné osvetlenie (najmä pokiaľ ide o inštaláciu nových, LED svietidlá a bezdrôtové Smart-City kontrolných systémov).

V prípade energetickej účinnosti budov sa v Grécku vo verejnom sektore vykonalo iba jeden (1) zmluvný projekt energetickej hospodárnosti. Tento projekt bol realizovaný na úrade v centre mesta CRES a kontraktálny orgán bol CRES. To však nie je veľmi reprezentatívna Prípadová štúdia pre verejný sektor, pretože zamestnanci CRES sú veľmi dobre informovaní v záležitostiach energetickej efektívnosti a zmlúv o energetickej hospodárnosti, na rozdiel od väčšiny zamestnancov verejného sektora.

7.8.1 Kroky postupu obstarávania

Rokovacie a súťažné konanie sa nikdy nepoužívalo na projekty v oblasti energetickej efektívnosti.

7.8.2 Úlohy pri príprave a realizácii obstarávania

Kontraktálny orgán je zodpovedný za a pripravuje všetky súťažné podklady a postupy verejného obstarávania.

7.8.3 Kritériá a metodika použitá na výber víťaznej ponuky

Podľa gréckych právnych predpisov je v harmonizácii s európskymi smernicami možnosť váženia kritérií. Zamestnanci verejného obstarávateľa však nechcú ich používať, pretože zavádzajú určitú úroveň subjektivity (t. j. najmä pri prideľovaní váhy). Dávajú prednosť použitiu objektívnych kritérií pre výber, pretože nemôžu byť obvinení z zaujatosti. Preto uprednostňujú použitie týchto výberových kritérií v jednostupňový proces:

Krok 1: Kritériá oprávnenosti zhotoviteľa.

Jedná sa o PASS-FAIL kritériá. Ak dodávateľ nespĺňa všetky kritériá, nemôže pristúpiť k kroku 2 hodnotiaceho postupu.

Krok 2: Technické kritériá návrhu.

Ide o kritériá technickej kvality. Ak dodávateľ nespĺňa všetky kritériá, nemôže pristúpiť k kroku 3 hodnotiaceho postupu.

Krok 3: Finančné kritérium návrhu.

Ide o jediné kritérium s váženým nákladom. Návrh s najnižšou ponukou je udelený zmluvou. Toto kritérium je nasledovné:

$$\text{Finančné kritérium (€/kWh)} = \frac{C(\text{€})}{E(\text{kWh})}$$

Kde:

C (€) = náklady na energetické služby počas životného cyklu projektu. Náklady na energetické služby sú súčtom nákladov na počiatočné investície a nákladov na opravy a údržbu počas životného cyklu projektu. Životný cyklus projektu je definovaný v ponuke (napríklad v projekte pouličného osvetlenia to sa rovná 12 rokov).

E (kWh) = energia uložená počas životného cyklu projektu

Preto s použitím vyššie uvedeného, návrh s najnižšími nákladmi na kWh energie uloženej počas definovaného životného cyklu je udelená zmluva.

7.8.4 Výhody v porovnaní s rokovacím konaním

CPN úspešne uplatňovaná na rozvinutých trhoch pre obstarávanie EPC by sa mohla implementovať aj v Grécku v súlade s existujúcimi právnymi predpismi. Vyžadovalo by však nasledovné:

- Potreba, aby verejní obstarávatelia subdodávali služby technickej podpory poradcom.
- Skúsených zamestnancov verejného obstarávateľa v EPC na vyhodnotenie návrhov.
- A skúsených zamestnancov verejného obstarávateľa, aby mohli odôvodniť prijaté kritériá váženia.

Bohužiaľ, vyššie uvedené nie sú k dispozícii v súčasnosti v Grécku, a to je dôvod, prečo rokovania a súťažný dialóg postupy ešte neboli implementované.

8 PRÍPAD ČESKEJ REPUBLIKY: UPLATŇOVANIE EURÓPSKÝCH TECHNICKÝCH KRITÉRIÍ KVALITY V OBSTARÁVANÍ EPC

Opatrenia v oblasti úspor budú realizované v štyroch budovách Akadémie výtvarných umení (AVU) v Prahe ako súčasť zmluvného projektu energetickej hospodárnosti. Zmluva s vybraným poskytovateľom energetických služieb bola podpísaná na konci roka 2018, zatiaľ čo Inštalácia energeticky úsporných opatrení sa začala v máji 2019.

Tento projekt EPC poskytuje aj spätnú väzbu o európskych usmerneniach pre technické kritériá kvality pre projekty energetickej efektívnosti vyvinuté v rámci projektu QualitEE.

8.1 Opatrenia na úsporu energie

Budovy AVU vybrané na implementáciu energeticky úsporných opatrení v rámci projektu EPC sú chránené budovy, a preto plánovaná rekonštrukcia obalového plášťa musí byť prerokovaná s národným inštitútom kultúrneho dedičstva. Klient sa snažil znížiť svoju spotrebu energie technologickými opatreniami a prípadne nahradením zastaraných technológií novými technológiami. Na základe schválenia národného dedičstva ústavu, stavebné úpravy, opravy alebo nahradenie okien a izolácie strechy na dvoch budovách a ďalšie technické opatrenia sa vykonávajú:

- V hlavnej budove sa inštaluje nový monitorovací a kontrolný systém spoločný pre všetky štyri budovy, zatiaľ čo systém merania a regulácie (MaR) inštalovaný v každej budove samostatne.
- Väčšina úspor vyplýva z stavebných úprav (najmä izolácia a ponoru korektúry) a nákladovo-efektívne osvetľovacie opatrenia (nahradenie vybraných zdrojov s energeticky úsporné LED zdroje).
- Črtou tohto projektu EPC je inštalácia klimatizačnej jednotky v modernej galérii AVU, ktorá umožňuje presnú stabilizáciu teploty a vlhkosti v niektorých miestnostiach (vykurovanie, vetranie a klimatizačný systém – HVAC). Takáto stabilizácia je nevyhnutná na zachovanie obrazov v galérii.

8.2 Postup verejného obstarávania

Počiatočné rokovania a príprava projektu sa začali na jeseň 2017. Oznámenie o verejnom obstarávaní sa začalo na začiatku roka 2018 a postup verejného obstarávania sa uskutočnil v rokovacom konaní s uverejnením. Dosiahnutie minimálne 30% úspor bolo technicky náročné, čo bolo dôvod, prečo napriek štyrom poskytovateľom energetických služieb, ktorí sa zúčastnili na preskúmaní, len dvaja predložili predbežnú ponuku. Po troch kolách rokovaní, v ktorých uchádzači postupne zlepšili svoje ponuky, boli vyzvaní, aby predložili záverečnú ponuku.

Obidve predložené záverečné ponuky mali podobné skóre po vyhodnotení, hoci ich obsah sa líšil. Zatiaľ čo jedna ponuka mala nižšie úspory a nižšie náklady, druhá ponuka mala vyššie úspory pri vyšších nákladoch. Po konečnom vyhodnotení záverečných ponúk získala ponuka ENESA s vyššími úsporami. To umožní klientovi dosiahnuť ešte väčšie úspory po skončení zmluvy, pretože väčšina úspor opatrenia majú životnosť dlhšie ako 10-ročná dĺžka zmluvy.

Počas výberového konania bola predložená žiadosť o finančnú podporu zo štátneho environmentálneho fondu (SEF). Očakávaná dotácia bola zahrnutá do dokumentácie výberového konania tak, aby verejný obstarávateľ mohol požadovať minimálne 30% úspory na základnej spotrebe energie. Z tohto dôvodu sa po vyhodnotení kvalifikačných požiadaviek projekt pridržiaval na štvrtinu roka, zatiaľ čo klient očakával potvrdenie sumy subvencie od SEF.

8.3 Záruka úspory

Víťazná ponuka zaručuje úsporu energie klienta o 33% a úspory nákladov vo výške viac ako 3 000 000 CZK ročne. Najmä poskytovateľ služieb dosiahne toto úspory znížením spotreby tepla o 2 526 GJ a spotrebe elektrickej energie o 391 MWh ročne. Bude ďalej znižovať vodu, zemný plyn a niektoré ďalšie prevádzkové náklady.

Náklady na energetické služby budú postupne pokryté ročnou úsporou nákladov v priebehu 10-ročnej zmluvy o EPC medzi 2020 a 2029. Za 10 rokov zmluvy poskytovateľ EPC zaručuje zmluvnú ročnú výšku úspor a musí plne kompenzovať akýkoľvek deficit. Počas celého obdobia sa garantované úspory nákladov dosiahnu viac ako 30 000 000 CZK, čo predstavuje približne 33% celkových nákladov na energiu, vodu a iné súvisiace náklady. Klient použije túto sumu na pokrytie 30 000 000 CZK v servisných nákladoch. Celková cena služby poskytnutej v rámci projektu EPC prekročí 50 000 000 CZK, z čoho približne 20 000 000 CZK bude vyplatená dotácia SEF. Celkové náklady na službu zahŕňajú pravidelné hospodárenie s energiou počas trvania zmluvy.

8.4 Harmonogram procesu obstarávania

Kroky	Aktéri	Načasovanie
Začatie prác a úvodné rokovania	SEVEn & AVU	9/2017
Príprava návrhu súťažných podkladov vrátane návrhu zmluvy o poskytovaní energetických služieb z technického aj formálneho hľadiska a prípravy návrhu prístupu k hodnoteniu ponúk	SEVEn	10 – 11/2017
Diskusia o súťažných podkladoch k verejnému obstarávateľovi, pripomienky, finalizácia a schválenie verejným obstarávateľom	SEVEn & AVU	12/2017
Diskutovať o súťažných podkladoch s národným dedičstvom ústavu a získanie povolenia na vykonanie stavebných úprav	SEVEn	12/2017
Uverejnenie oznámenia o obstarávaní v bulletine o verejnom obstarávaní vrátane uverejnenia kvalifikačných požiadaviek (vrátane výzvy na použitie)	SEVEn & AVU	1/2018
Lehota na predkladanie žiadostí a preukázanie kvalifikácie	Uchádzači	2/2018
Štyria uchádzači splnili požadovanú kvalifikáciu a dostali rozhodnutie vrátane písomnej výzvy na predkladanie ponúk	SEVEn & AVU	3/2018
Žiadosť o dotáciu opatrení na úsporu energie bola predložená zo štátneho environmentálneho fondu a SFP prisľúbila grant po prerokovaní žiadosti a odpovedali na ďalšie otázky.	SEVEn & AVU	3 – 6/2018
Všetci uchádzači opýtali predmetné budovy a vzniesli niekoľko otázok, na ktoré poradca a verejný obstarávateľ poskytli odpovede, ktoré boli špecifikované aj v súťažných podkladoch. Dvaja uchádzači predložili svoje ponuky v termíne predloženia. (jeden uchádzač nepredložil včas a druhý uviedol, že ponuka bola pre svoje spôsobilosti príliš technicky náročná)	Uchádzači	7/2018
Uskutočnili sa tri kolá rokovaní s dvomi uchádzačmi, v ktorých boli určité opatrenia špecifikované tak, aby vyhovovali verejnému obstarávateľovi, a zároveň uchádzači mali vysvetliť, ako dosiahnuť zaručené úspory. Vzhľadom k tomu, maľba sa učí v budovách, klient požadoval vyššie-štandardné osvetlenie a osvetlenie, ktoré neskresľuje farby. Tieto otázky boli prerokované v rokovacom konaní. (Vyhodnotenie ponúk a začatie 3 po sebe idúcich kôl rokovacích konaní)	SEVEn & AVU	8 – 10/2018
Rozhodnutie o voľbe najvhodnejšej ponuky na základe vyhodnotenia konečných ponúk v súlade s vopred stanovenými kritériami.	AVU	11/2018
Diskusia, zmena a podpis konečnej zmluvy a jej uzavretie	SEVEn & AVU	12/2018
Príprava dokumentácie implementačného projektu, diskusia o administratívnych dokumentoch	Víťazný uchádzač	1 – 4/2019
Začiatok inštalácie opatrení na úsporu energie podľa zmluvy	Víťazný uchádzač	5/2019
Začiatok garantovaného obdobia úspory	Víťazný uchádzač	1/2020

Na konci garantovaného obdobia šetrenia a splatenia investičného	Víťazný uchádzač	12/2029
--	------------------	---------

8.5 Hodnotenie a hodnotenie ponúk

8.5.1 Kritériá na vyhodnotenie ponúk

V nasledujúcej tabuľke sa uvádza prehľad kritérií na vyhodnotenie ponúk vybraných a uplatňovaných na vyhodnotenie predložených ponúk. Zatiaľ čo v prvom stĺpci existuje názov kritéria na vyhodnotenie ponúk alebo čiastkového kritéria, v druhom stĺpci existuje "kritérium EÚ" (týkajúce sa usmernení projektu QualitEE k európskym technickým kritériám kvality pre EES), na ktoré zodpovedajú tieto kritériá. V treťom stĺpci je uvedená použitá váha.

Kritérium na vyhodnotenie ponúk	Kritérium EÚ	Váha
A. cena		35%
B. garantované úspory (CZK)	3-3 množstvo zmluvne garantovaných úspor	45%
C. kvalita technického dizajnu a iné technické kritériá kvality		15
C. 1 čiastkové kritérium 1 Správnosť odhadu úspor	3-4 garantované úspory dosiahnuté Predbežné posúdenie dosiahnuteľnosti garantovaných úspor.	1,5%
C. 2 čiastkové kritérium 2 Primeranosť nákladov	1-3 primeranosť odvodu odporúčaných opatrení na zlepšenie energetickej účinnosti (EEI)	1,5%
C. 3 čiastkové kritérium 3 Úplnosť a zrozumiteľnosť opatrení (spracovanie analýzy)	1-2 primeraný zber a analýza údajov 1-3 primeranosť odvodu odporúčaných opatrení na zlepšenie energetickej účinnosti (EEI)	10,5%
C. 4 čiastkové kritérium 4 Ďalšie výhody, ako je trvanlivosť, spoľahlivosť, súlad s prevádzkovými požiadavkami (užívateľsky prívetivé riešenie)	5-3 ex-ante funkčnosť zariadenia na konci zmluvy Povinnosť vykonávať činnosti uvedené v stĺpci "Proof" sa špecifikuje v zmluve.	1,5%
D. výška prekročenia minimálnej úrovne požadovaných úspor	3-3 množstvo zmluvne garantovaných úspor	5

8.5.2 Vzorec na hodnotenie ponúk

Po vyhodnotení a skórovaných kritériách na vyhodnotenie ponúk sa **použil špecifický vzorec na hodnotenie súťažných návrhov a na určenie, ktorá ponuka by mala vyhrať súťaž**. S cieľom vypočítať, ktorá ponuka ponúka **najlepší pomer ceny a kvality**, klient-verejný obstarávateľ zohľadnil skóre kvality a cenu vyjadrenú vo forme indexov. Použitá metóda bola uvedená v súťažných podkladoch. Vzorec na výpočet Skóre každého uchádzača je uvedený nižšie. Vzorec dáva konečnú známku z 100 bodov. Ponuka s najvyššou ochrannou známkou bola zadaná zmluvou.

9 PRÍPAD BULHARSKA: UPLATŇOVANIE EURÓPSKÝCH TECHNICKÝCH KRITÉRIÍ KVALITY V OBSTARÁVANÍ ESC

Projekt ESC bol realizovaný na základnej škole, ktorá sa nachádza v malom mestečku neďaleko Sofie, kde neexistuje ani diaľkové vykurovanie ani distribučná sieť plynu. V januári 2019 bola škola vykurovaná o 35 rok starý teplovodný kotol na naftový palivo. Zariadenie bolo v zlom technickom stave, nadrozmerné a neefektívne. Ten, spolu s vysokou cenou pohonných hmôt, vedie k zvýšenej variabilné náklady na vykurovanie.

Škola nemá rozpočet na investovanie do nových zariadení, a preto chcela začať postup verejného obstarávania pre zásobovanie energiou (tepelná energia vo forme horúcej vody), vrátane nahradenia zastaraných zariadení na výrobu tepla a zmeny paliva (na CNG, ktorý ponúka nižšiu OPEX).

9.1 Efektívna dodávka energie

Koncept požadovanej služby ESC podpisuje 5-ročnú zmluvu, kde poskytovateľ služieb:

investuje do dizajnu & inštaláciu nových zariadení na dodávku paliva a výrobu tepla;

Dodáva palivo, udržiava zariadenie a dodáva teplú vodu (t. j. tepelnú energiu) do distribučnej sústavy vykurovania školy počas trvania zmluvy;

prevedie vlastníctvo zariadenia do školy na konci zmluvného obdobia.

9.2 Oznámenie o vyhlásení zadávacieho konania

Oznámenie o vyhlásení zadávacieho konania, ktoré verejne začína konanie o verejnom obstarávaní, uverejnilo škola (kontrakčný orgán) v národnom štátnom vestníku a v Úradnom vestníku EÚ v marci 2019. Dokument obsahoval kľúčové informácie o predmete dodávok a služieb, časovej osi a termínoch, predpokladanej hodnote zákazky, hlavných relevantných orgánoch, informáciách, kde nájdete všetky súťažné podklady, a kľúčové informácie o kritériách na vyhodnotenie ponúk a výberové kritériá.

9.3 Technické špecifikácie

Technická špecifikácia obsahuje zoznam a opis technických činností, ktoré sa majú vykonať, súvisiace povinnosti poskytovateľa systému vstup/výstup a časový harmonogram. V uvažovanom prípade sa niektoré z nich týkajú uplatnenia technických kritérií kvality:

Hlavné parametre spotreby energie služby ES, ktoré vyplývajú z technických analýz (podľa QC1), alebo v súvislosti s overovaním dodávanej energie (QC4):

1. nové palivo, ktoré sa má vykonať: CNG (stlačený zemný plyn);
2. požadovaná celková tepelná kapacita nového kotla (ov): min 400 kW; max 600 kW;
3. minimálna kapacita skladovania CNG: 2000 nm³;
4. očakávaná ročná tepelná spotreba energie: 400 MWh (na základe historických dieselových použití); zatiaľ čo technické riešenie by malo zodpovedať rozsahu ročnej tepelnej spotreby energie v rozmedzí: min 250 MWh (Poznámka: na základe podrobnej analýzy dosiahnuteľných úspor energie); max 500 MWh;
5. teplotný režim horúcej vody, ktorý sa má dodávať: 80/60 °C pri vonkajšej teplote 14 °C (v termináloch zariadenia na vykurovanie);
6. režimy spotreby súvisiace s časom (Denná & Týždenná obsadenosť budovy, začiatok/koniec vykurovacej sezóny).
7. Metóda merania a požiadavky na umiestnenie: povinnosť inštalovať nový Ultrazvukový merač tepla s $Q_n = 25 \text{ m}^3/\text{h}$, namontované na potrubí spájajúcej kotol a distribučné kolektory.

Ostatné technické podrobnosti týkajúce sa kvality systému vstup/výstup, kvality implementácie (QC2) alebo retencie hodnoty aktív (QC5):

8. Zodpovednosť za údržbu a opravu novo nainštalovaného zariadenia: poskytovateľa;
9. Zodpovednosť za údržbu a opravy distribúcie vykurovania: klient (škola);
10. Termín uvedenia nových zariadení na uvedenie do prevádzky a začiatok dodávky energie: 15.10.2019;
11. Pohotovostné reakčné doby pre zásahy poskytovateľa služieb (v školskom pracovnom čase): 4 h, atď.
12. Povinná zhoda nových zariadení s platnými normami, zákonné požiadavky na inštaláciu plynu, tlakové zariadenia atď.

9.4 Výberové kritériá

Výberové kritériá zabezpečujú, aby uchádzači boli vhodní na plnenie zmluvy. V tomto postupe ESC boli uchádzači povinní:

preukázať relevantné minulé skúsenosti (dodávka energie alebo výroba tepla s kapacitou > 116 kW);

deklarovať minimálny obrat z dodávky energie, výroby tepla alebo podobných činností počas posledných 3 rokov;

preukázať, že majú personál s odbornou certifikáciou na inštalovanie a prevádzku plynových zariadení a zariadení na horúcu vodu;

predložiť platnú normu ISO 9001 certifikáciu;

predložiť poisťovnú zmluvu na krytie rizík počas inštalácie/prevádzky/údržby počas realizácie zmluvy.

9.5 Špecifikácie

Špecifikácie by mali určovať rozsah úrovne spotreby energie

9.6 Kritériá na vyhodnotenie ponúk

V tomto obstarávaní ESC prevládajúca hmotnosť (90%) pridelené kritérium na vyhodnotenie ponúk týkajúce sa oceňovania. Zvyšných 10% sa delí medzi dve kritériá na vyhodnotenie ponúk, ktorých cieľom je podporovať ponuky s rozšírenou úsporou a bezpečnosťou dodávok.

V nasledujúcej tabuľke sa uvádza prehľad kritérií na vyhodnotenie ponúk vybraných a uplatňovaných na vyhodnotenie predložených ponúk.

Kritérium na vyhodnotenie ponúk	Príslušné kritérium EÚ	Váženie
Odhadovaná ročná cena servisu (P_{annua})		90%
P_f : Pevná ročná cena		
P_v : Variabilná cena tepla	súvisiace s: QC3 (úspory)	
Modulácia horáka (úspory)	súvisiace s: QC3 (úspory)	5
Bezpečnosť dodávok (možné nahradenie kotlov)	súvisiace s: QC5-1 (dostupnosť systému) QC4-2 (Quality of energy supply)	5

9.6.1 Cena

V dokumentácii k obstarávaniu sa od účastníkov vyžaduje, aby ponúkali 2-zložkové ceny obstarávaných EES, a to:

P_f : Pevná ročná cena (BGN), (pokrývajúca údržbový personál a materiály, vrátenie platby CapEx atď.)

A

P_v : jednotková cena energie (BGN/MWh), pokrývajúca variabilné náklady (hlavne stlačený zemný plyn))

Kritérium na vyhodnotenie ponúk (pridelené váhy 90%) je odhadovaná ročná cena ($P_{\text{ročne}}$) vypočítaná ako:

$P_{V_{\text{ročné}}} = p_f + p_v \times 400$, kde 400 [MWh] je základná ročná spotreba tepla.

Táto štruktúra kritéria ocenenia bola vybraná na podporu ekonomicky najvýhodnejšej ponuky, ktorá prináša optimálnu kombináciu nízkych fixných nákladov, optimalizovanej CAPEX a nízkej ceny energie (P_v).

9.6.2 Efektívnosť/úspory

Cenový vzorec vyššie implicitne podporuje výber ponúk, ktoré poskytujú vysokú úroveň energetickej účinnosti – pretože variabilná cena tepla, P_v závisí od účinnosti kotla.

Napriek tomu, aby sa zaručila nízka OPEX pre školu po skončení zmluvy, kritérium na vyhodnotenie ponúk "**Modulujúca horák**" sa hodnotí s použitím **5% váhy**. To znamená, že uchádzači, ktorí ponúkajú technické riešenie s modulujúcim horákom, získali dodatočné 5%. Ponuky, spoliehajúce sa na pevnú (2 alebo 3 etapy) horáky neboli udelené týchto 5%.

9.6.3 Bezpečnosť dodávok

Kritérium na vyhodnotenie ponúk "**redundancia kapacity kotla**" bolo vyhodnotené s použitím **5% váhy**. Vyžaduje si záväzok poskytovateľa ESC implementovať technické riešenie s dvomi alebo viacerými novými kotlami, pričom sa v technickej špecifikácii vyžaduje celková inštalovaná kapacita ³ 400 kW. Cieľom bolo podnietiť uchádzačov, aby ponúkli riešenie s vyššou spoľahlivosťou (napriek vyššiemu CAPEX).

9.7 Vzorec na hodnotenie ponúk

Nasledujúci vzorec bol navrhnutý tak, aby vypočítal skóre každého uchádzača s cieľom zaradiť ponuky a určiť, ktorá ponuka by mala vyhrať. Ponuka s najvyšším skóre má byť zadaná zmluva.

$$Score_x = \frac{P_{annual,MIN}}{P_{annual,X}} \cdot 90\% + MB_x \cdot 5\% + BR_x \cdot 5\% \quad , \text{ where:}$$

X je index identifikujúci špecifickú ponuku;

$P_{ročne, x}$ je *Odhadovaná ročná cena servisu* (vypočítaná v 9.4) uchádzača X ;

$P_{ročne, min}$ je najnižšia ponúkaná *Odhadovaná ročná cena servisu* (vypočítaná v 9.4);

MB_x je premenná, vzhľadom na hodnotu "1" alebo "0", v závislosti od toho, či uchádzač "X" má ($MB_x = 1$) alebo nemá ($MB_x = 0$) ponúkol modulačný horák (podľa 9.6.2)

BR_x je premenná, vzhľadom na hodnotu "1" alebo "0", v závislosti od toho, či uchádzač "X" má ($br_x = 1$) alebo nemá ($br_x = 0$) ponúkol riešenie s viac ako jedným kotlom (pozri 9.6.3).

9.8 Návrh zmluvy

Návrh zmluvy obsahoval doložky, ktoré sa týkajú technických kritérií kvality (QC), takto:

QC1: zmluva odkazuje na technickú špecifikáciu/technickú ponuku pre technické parametre výroby/spotreby energie.

QC2: zmluva odkazuje na technickú špecifikáciu povinnosti poskytovateľa dodržiavať platné normy, zákonné požiadavky a úradné povoľovanie (pokiaľ ide o počiatočné vykonávanie a nasledujúce poskytovanie služieb počas zmluvy). To tiež zaväzuje poskytovateľa, aby sa na ponúkané harmonogram pre implementáciu a spustenie dodávky energie.

QC4: zmluva definuje (s odkazom na technickú špecifikáciu) meranie a overovanie, pokiaľ ide o metodiku, umiestnenie, jednotky, frekvenciu atď., spolu s ustanoveniami pre priebežné kontroly/overovanie meradla tepla. Obsahuje aj doložky, ktoré opisujú akcie (a sankcie) v prípade, že určité parametre sú mimo špecifikovaných rozsahov.

QC6: zmluva opisuje komunikačné kanály medzi zmluvnými stranami.

QC9: zmluva definuje kľúčové prvky obchodného modelu (časť QC9 čiastkových kritérií), konkrétne:

Prevod vlastníctva: všetky nové aktíva majú byť prevedené do školy na konci zmluvy s pevnou hodnotou.

Riziko energetickej ceny: v rámci vybraného systému stanovovania cien 2 súčastí sa manipuluje takto:

Pevná zložka P_f nie je modifikovateľná počas zmluvy;

riziko spojené s variabilnou cenou tepla P_v sa má rozdeliť medzi zmluvné strany, ako:

1. P_v je ponúkaný v základnej cene CNG [BGN/nm³]
2. P_v sa indexuje na základe ceny CNG, ale iba v rozmedzí $\pm 15\%$ východiskovej ceny CNG.

Pravidlá výstupu: zmluva uvádza podmienky pre obe strany na opustenie zmluvy. Obsahuje tiež (v dodatku) sumy splatné každou stranou v prípade výstupu na jeho strane. Tieto sumy sú definované ako funkcia ponúkanej pevnej ceny P_f a počet mesiacov, zostávajúce až do konca zmluvy.

Právo na prístup: zmluva definuje práva na prístup zástupcov poskytovateľa služieb do priestorov školy.

10 POUŽITÉ ZDROJE

ADEME (2015) : [Contrat Performance énergétique \(CPE\) : les clés pour réussir son cahier des charges](#), December 2015

ADEME (2017): [Les premiers résultats de l'Observatoire des Contrats de Performance Energétique](#)
November 2017

Centre d'études techniques de l'équipement Nord-Picardie (2013): [Guide de mise en œuvre du CPE marché de service du CETE Nord-Picardie](#)

Bleyl-Androschin J. et al. (2011): [How to Procure \(Complex\) Energy Efficiency Services. A Guide for Contracting Authorities and ESCOs](#)

European Commission (2018): Public procurement guidance for practitioners on avoiding the most common errors in projects funded by the European Structural and Investment Funds ISBN: 978-92-79-77536-9 doi:10.2776/886010

European Commission (2019). [Public tendering rules](#)

European Commission, DG Regio (2016), [Stock-taking of administrative capacity, systems and practices across the EU to ensure the compliance and quality of public procurement involving European Structural and Investment \(ESI\) Funds](#)

Directive 2014/24/EU of the European Parliament and of the Council of 26 February 2014 on public procurement and repealing Directive 2004/18/EC Text with EEA relevance

Directive 2014/25/EU of the European Parliament and of the Council of 26 February 2014 on procurement by entities operating in the water, energy, transport and postal services sectors and repealing Directive 2004/17/EC Text with EEA relevance

Directive 2012/27/EU of the European Parliament and of the Council of 25 October 2012 on energy efficiency, amending Directives 2009/125/EC and 2010/30/EU and repealing Directives 2004/8/EC and 2006/32/EC. Official Journal L315, pp. 1 – 56

Leutgöb K. et al. (2019): [Guidelines of European Technical Quality, prepared within the QualitEE project](#)

European Union (2016): Buying green! [A handbook on green public procurement 3rd Edition](#), ISBN: 978-92-79-56848-0

Staničić D.: (2018): [Country report on the Energy Efficiency Services Market and Quality – Slovenia. QualitEE project](#)